

Slovenski

PRIJATELJ.

Izhaja enkrat v mesecu.

Velja 4 gold. av. velj. na leto.

Štev. 1. V Celovcu 15. januarja 1880. XXIX. tečaj.

Pridiga za nedeljo Septuagesimo.

(V čem obstoji prava kerščanska delavnost? Gov. —f—.)

„Veliko jih je poklicanih, malo pa izvoljenih.“
(Mat. 20, 16.)

V v o d.

Ali veste, kateri so delavci, ki jih evangeljski hišni gospodar kliče na delo v svoj vinograd? Mi ljudje smo, ki nas Gospodar nebes in zemlje vabi v vinograd svoje sv. cerkve, da bi prišli, pridno delali, in si prislužili denar večnega zveličanja na večer svojega življenja. Ali veliko je ljudi, ki se za nebeškega Gospodarja dosti ne zmenijo, in ne porajtajo, kedar jih vabi in kliče na delo o tretji uri njih mladosti, o šesti in deveti uri njih možkih let; še le ob enajsti uri svoje sive starosti se hočejo vzdigniti in k njemu v službo podati. Pri tem pa se jim le lahko zgodi, da tudi enajsto uro svojega življenja Bogu darovati zamudé in se pogubé. In takih ljudi ni ravno majhno število, kakor nam Kristus v današnjem sv. evangeliju pove, ker govori: „Veliko jih je poklicanih, malo pa izvoljenih.“ Taki ljudje menda nič kaj prav ne vedó, v čem da prava kerščanska delavnost obstoji, ker jo tako malo obrajtajo. Vam jo bom toraj danes popisal. Bodi Bog z vami in z menoj!

Razlaga.

1. Veliko je ljudi, kateri bi le radi gospodovali in drugim ukazovali, sami pa nič ne delali, dasiravno so po svojem stanu delati zavezani. Res, da mora v vsaki hiši

gospodar biti, po čigar poveljih se morajo vsi drugi obračati in sukati, sicer bi šlo vse narobe in v kobar; ali če bo gospodar le samo drugim veleval, sam pa nikdar ne za delo ne prijel, težko-težko, da bi se mu vse prav in po sreči izteklo. In kolikorkrat takega gospodarja vidim, mi pravljica od škerjancev na misel pride, in sicer ta-le: Svoje dni je pšenica dozorela in se rumeno klasje na polju šibilo; djala je starka svojim negodnim mladičem: „Otročiči, skoraj bodo pšenico želi, in treba se nam bo seliti, da nas ljudje ne zasačijo. Le tanjko na uho vlecite, kaj se bodo pogovorili, kedar pride gospodar na polje gledat, ter mi vse od kraja povejte, kedar od potoka domu pridem.“ To je starka naročila in za potok šinila. Kmalu potem dojde gospodar in njegov sin sternino gledat. „Le poglej, sinko!“ je oče spregovoril, „pšenica je zrela. Kaj bi žetev odlagali? Idi le, in povabi prijatlje, naj nam pridejo jutri pomagat, da požanjemo.“ Ko starka domu prileti, začne mladi čvičati in od straha ferfrati rekoč, da bodo prihodnje jutro pšenico poželi in nje ubožičke zajeli. „Ne bojte se, otročiči“, je starka djala, če bo gospodar na prijatlje čakal, bo pšenica še dolgo stala. Gotovo še jutre želi ne bodo; le dobro pazite, kaj se bodo še pomenjali.“ Drugo jutro zopet starka po svoji navadi za potok zleti. Solnce je celi dan močno pripekalo. Gospodar čaka prijatljev, pa jih le ni; zakliče toraj sina rekoč: „Naši prijatlji so gerdi počakeži; kdo ve, če pridejo? Teci in pa žlahto, strica, tete in pa svaka naprosi, naj nam pridejo pomagat jutre pšenico požet.“ Ko je starka zopet priletela, so se mladiči vnovič groze tresli, ter rekli: „Zdaj je gospodar po žlahto poslal, mati, hitite, da vbežimo, prej da nas pri žetvi vlové!“ Strici in tetike nas še ne bodo pregnali; žlahti se ne mudi svoji žlahti pomagat, le po smerti za doto skerbi. Ni nam še sile,“ je starka djala, in se je brez skerbi drugo jutro zopet za vodo podala. Prav je imela, ker tretje jutro ni bilo ne strica, ne tete, ne svaka. Zdaj se je gospodar čakanja naveličal in je zaklical sina, ter mu djal: „To ti je pregerdo, ni se na druge zanašati. Hodi, moj sin! nabrusi meni en serp, in sebi enega; jutre hočeva sama žeti, da nama pšenica ne izkaplje.“ Ko je starka to začula, djala je: „Zdaj, otroci! zdaj bo resnica. Bo treba se umakniti, in ni več čakati.“ Po takih prilikah so že nekdam stari svoje mlajše učili, da se opeče, kdor se le na druge zanaša, in sam za delo ne prime. Pristavim: naj se že znajde človek ali v tem, ali v drugem stanu, bodisi nizka ali visoka njegova služba: ako le drugim velevala, sam pa ne dela, nikerščansko delaven.

Od druge strani se pa tudi takih ljudi ne manjka, kateri v svoja vsakdanja dela in opravila vso svojo skerb obračajo, se v časne reči tako zamaknejo, da pri tem na svojo dušo in na večnost skor popolnoma pozabijo, ter le skerbijo, kaj bodo jedli, kaj pili, in s čim se oblačili; iskati pa (pred vsem

drugim) božjega kraljestva, t. j. božje časti in zveličanja svoje duše jim ni mar. Taki ljudje so sicer delavni; vprašam pa: ali so kerščansko delavni? Niso! ker kerščanska delavnost tirja in veleva eno storiti, drugiega pa ne opuščati.

Veliko drugih je, ki si dosti opraviti dajo, pa brez potrebe, ter se v reči vtikajo, ki jim prav za prav nič mar niso. Zdaj jim na primeru sosed zemlje prav ne obdeluje, zdaj vinograda prav glajštati ne ve, zdaj z drevjem prav v caker hoditi ne ume, zdaj živine prav oskerbovati ne zna. „Ko bi jes to imel, kar on (sosed) ima, bi vse drugači ravnal,“ tako jih slišimo besedovati. Zdaj jim eden družinjo preveč v nemar pušča; zdaj drugi otrok zadosti ne strahuje. „Ko bi moji bili“, tako se togoté „bi jim že drugači pokazal!“ Zdaj jim gosposka prav ne gospoduje. „Naj bi jes cesar bil, hotel bi že postave dati!“ tako in enako jih slišimo modrovati. Clo Boga samega hočejo mojstrovati, ker tedaj bi morale solnce sijati, kedar bi oni hotli, takrat deževati, kedar bi bilo njim všeč in po volji. In če bi se jim njih želja zares spolnila, in bi gospodarstvo v roke dobili, kaj menite, ali bi zares toliko modro ravnali in ves svet osrečevali? O kaj še! Skušnje vse drugači učé. Gotovo bi slabejši bilo, vse križema in navprek bi šlo. Te verste ljudje se kažejo neizrečeno delavne, če tudi ne z roko ali glavo, pa vsaj z besedo in jezikom. Ali je pa to kerščanska delavnost? Ni!

Tudi takih ljudi ni ravno malo, kateri od ene strani več storé, kakor menijo, da so dolžni; od druge pa zamudé, kar so storiti dolžni in terdo zavezani. Marsikteri je morebiti za molitev vnet in goreč, pa je neobčutljiv do terpečega, terd do grešivšega bližnjega. Drugi ima vedno Boga v ustih in svete reči na jeziku, dokler mu nikdo zoper ne govori; zopernosti pa je tudi najmanjše ne more sterpeti in voljno prenašati. „Uni, pravi sv. Hieronim, se v nespametni ostrosti tudi pripuščenih reči zderži, da bi s tem do takih pravico zadobil, ki niso pripuščene. Oh, pač ne ve, da se to, kar se Bogu črez pravičnost (od več) ponudi, nikdar ne sme v škodo ravno te pravičnosti goditi.“ Ta se posti, tudi takrat, kedar post ni zapovedan; nasproti pa si nič ne prizadeva, vlomiti in se znebiti svoje terde in neznašljive terme. Unemu se morda nikoli ne stoži moliti in se v pobožna premišljevanja zamakniti, kedar je sam; nasproti pa se mu morda zoperno zdi in se mu toži v cerkev iti, kedar ga dolžnost k očitni službi božji kliče. Marsikterega taka dela, h katerim ga ne veže terda dolžnost, morda še clo s prederznm zaupanjem navdahnejo, in meni, ker stori, k čemur zavezan ni, mu tega treba ni, k čemur je zavezan. Kako lahko postavim se zgodi, da človek, ki svoje telo z nenavadnimi pokorili mertvi, meni s tem pravico zadobiti, druge žaliti, ter jih grajati, obirati in jim zopervati. Enako se tudi v ozir časnih reči včasih zgodi, da se nekteri človek ukvarja z vsakoršnim drugim delom rajši, kakor s tistim, ktereга opravljati je zavezan po svojem

stanu in poklicu. In med tem, ko za mnoge druge nepotrebne reči vse preveč skerbi, nima za svoje domače in za svojo lastno hišo nobene prave skerbi. Menite kaj le, da kerščanska delavnost v tem obstoji? Nikakor ne! Kaj pa je po tem takem prava kerščanska delavnost?

2. Kerščansko delaven je, kdor zvesto spolnuje dolžnosti, ki jih sv. kerščanska vera naklada tako vsem sploh, kakor tudi vsakteremu posebej, ali z drugo besedo: kerščansko delaven je, kdor je prvič pravičen kristjan in drugič zvest deržavljan ter veren sin in zvest služabnik dežele, v kateri živi.

Kdor pa hoče pravičen kristjan postati, mora si pred drugim prizadevati, dolžnosti prav spoznati, ktere sv. vera vsakemu kristjanu sploh naklada. Te dolžnosti pa mu kerščanski nauk razklada, katerega se bo zategavoljo pridno in marljivo učil bodisi iz pridig, bodisi iz sv. bukev, ali bodisi iz pobožnih pogovorov. Sama vednost in golo znanje kerščanskega nauka pa človeka še ne opraviči, treba je tudi spolnovanja, treba po naukih in zapovedih sv. vere živeti in ravnati. „Kaj bi pomagalo, ako kdo pravi, da ima vero, del pa nima; ga bo li sama vera mogla zveličati?“ „Kakor je telo brez duše mertvo, tako je tudi vera brez del mertva.“ (Jak. 2, 14, 26.) Dobra dela pa pred Bogom nimajo cene ne vrednosti, dokler jih človek v grešnem stanu opravlja. Treba je torej najpoprej se greha znebiti ali hudega varovati se, in potem dobro delati. Kdor to stori, je kerščansko pravičen in zraven tudi kerščansko delaven.

Ali človek ni le samo iz duše, ampak tudi iz telesa; je stvarjen za dvojni svet, za to zemljo in za nebeško kraljestvo. Na tem svetu pa nas Bog pusti živeti ali dalj ali manj časa, kakor je njegova sv. volja. In dokler na zemlji živimo, smo na eden drugega navezani, ker ni volja božja, da bi vsak sam zase živel, vsak v svoji samoti prebival. Sloveče je sicer življenje puščavnikov, in znamenje velike ljubezni do Boga je, ako se človek popolno od sveta odterga, da bi tem zvestejši Bogu služil in na tem višjo stopinjo kerščanske popolnosti došel. Ali za vse ljudi sploh bi tako življenje ne bilo. Dokler pa v človeški družbi živimo in smo eden na drugega navezani, moramo tudi vsak svoj del prevzeti, ter se eden s tim, drugi z drugim pečati, da si življenje zlajšamo in nismo eden drugemu v spotiko in napotje. Od tod različni stanovi med ljudmi tako po vaseh in selih, kakor po mestih in deželah. Vsak stan ima pa svoje posebne dolžnosti, ki jih mora spolnovati, kdor v njem živi. In da jih bo spolnoval, mora si najpoprej v to potrebno urnost in pripravnost pridobiti, in za tem se serčno dela lotiti, k obedvojnem pa božje pomoči in gnade prositi, brez ktere človek ni v stanu nič dobrega storiti, nič popolnega zveršiti in zgotoviti. Kdor je tedaj v kmetijskem stanu, mora se kmetijskega dela ne le do dobrega izučiti, ampak se ga tudi marljivo lotiti in

pridno delati z zaupanjem v božjo pomoč. Kdor se rokodelstva loti, mora iskati, si v njem pripravno vednost pridobiti, in kar izdelava, dobro izdelati in ne preceniti, ter zadovoljen biti rajši z manjšim pa poštenim dobičkom, kakor da bi preobilno pa krivičnega iskal, kterege se ne derži božji blagoslov. In kakor s tima dvema je z vsakim drugim stanom, bornim ali visokim, imenitnim ali nizkim. Človek, ki išče dolžnosti svojega stana spoznati in jih spolnovati, je zvest državljani in vreden sin svoje matere, mile domovine, ktera ga je rodila, in ga zdaj živi in redi.

Vendar pa s tem ne mislim, da bi si človek nobene druge vednosti ne smel pridobiti, kakor ktera naravnost v njegov stan sega. Le toliko hočem reči, da se gre najpoprej in pred drugim s tim dobro seznaniti, kar je z dolžnostim njegovega stana naravnost v dotiki. Je pa to storil, zraven si pa še kako drugo lepo vednost in znanost pridobil, ne bo mu od škode, če si je le sam v škodo ne obrača, ter se vanjo preveč ne zatopi in med tem dolžnost svojega stana ne zamudi. Ruski carjevič Peter Veliki je v svoji mladosti v daljne tuje kraje potoval, ter se v Amsterdamu clo tesarskega učil, česar cesarskemu sinu v ohranjenje življenja gotovo treba ni bilo. Vendar pa se je tega in marsikoga drugega učil, ne da bi s tim sebi krub služil, ampak svoji deželi, Ruskemu carstvu, na noge pomagal. Rusija (Rusovska dežela) je bila takrat silno zapuščena, ljudstvo nevedno, neotesano in sirovo. Skerbnemu Petru se domovina smili, toraj jo sklene na višjo stopinjo omike in izobraženosti dvigniti, ter ljudstvo podučiti začemši pri nižjih delavnih stanovih, in se toraj ni sramoval njih dela se učiti pri slavni mojstrih tujih dežel.

Sklep.

S tim sklenem svoj danešnji nauk od delavnosti. Razložil sem vam, ktera ni kerščanska delavnost, povedal, ktera je kerščanska delavnost, da se veste perve varovati in ogibati, druge prijeti in deržati, deržati v svoj časni in večni blagor. Vsi smo delavci božji; tudi nas bo nebeški Gospodar poklical na račun. Delajmo torej pridno, delajmo kerščansko; potem nam bo dal ta Gospodar nebeško, večno plačilo. Amen.

Pridiga za nedeljo Seksagesimo.

(Kaj hudega se izhaja iz tega, če človek besedo božjo zanemarja in ne sluša? Gov. N. S.)

„Sejavec je šel sejat svoje seme.“
(Luk. 8, 5.)

Vvod.

„Sejavec je šel sejat svoje seme, pravi Jezus v današnjem sv. evangelju. Ta sejavec je Jezus Kristus sam. Tri leta je hodil po domači, judovski deželi od kraja do kraja, in je sejal seme božje besede, seme evangeljskih nauk. Kjerkoli se je zbralo kaj ljudi krog njega, razkladal jim je resnice sv. vere; toda seme božje besede ni padlo povsod na dobro zemljo. — Jezus pa ni le sam sejal semena besede božje na njivo človeških src; zapovedal je tudi svojim apostelnom in njih naslednikom rekoč: „Pojdite, in oznanujte evangelije vsem ljudem. Kdor vas posluša, mene posluša, kdor vas zaničuje, mene zaničuje.“ — Na to besedo Jezusovo oznanujejo nedeljo za nedeljo in praznik za praznikom duhovni učenci vernikom božjo besedo, pa tudi to seme besede božje, ki ga oni sejejo, ne pada vselej na dobro zemljo.

Toda od zemlje, na katero pada seme besede božje, ne mislim danes govoriti. Jezus sam prav lepo razklada vse to v sv. evangelju. Govoriti pa mislim od žalostnega sadja, ki se izhaja iz tega, da se zanemarja beseda božja. In katero je to žalostno sadje? 1. Nevednost; 2. posvetni duh; 3. hudovoljnost ali zlobnost.

Moja dolžnost je, vas na vse to opominjati; vaša dolžnost je, me zvesto poslušati. Zatorej poslušajte, kar vam povem v imenu Kristusovem.

Razlaga.

1. Iz tega, da se zanemarja božja beseda, izhajajo se nevednost, zmote in vraže (prazne vere) vsake baže, česar nas skušnja do dobrega prepričuje. — Jezus je luč sveta; s svojim naukom je svet razsvetlil. Njegova beseda razsvetljuje nam um, ter nas lepo podučuje, kaj in kakošen je Bog in ktera je njegova volja; nas lepo podučuje, zakaj nas je Bog stvaril in postavil na ta svet. Kdor tedaj tej luči sveta oči zatika, ter se ogiblje besede božje, in je ne prebira v sv. pismu in v drugih svetih bukvah, in v cerkvi ne posluša, hočeš ali nočeš mora slep ostati. Nevednost se tedaj po natorno, ter sama ob sebi izhaja iz zanemarjanja božje besede. To nam skušnja poterdjuje. — Najdejo se kristjani, kateri ti v ozir

svoje vere nobenega odgovora ne vedó, svojih dolžnost ne poznajo, in ne vedó, kaj jih unod groba čaka. Njih vera je mertva. V cerkev hodijo, pa ne vedó, po koga in kaj; molijo, pa ne vedó, kaj; postijo se, ker se tudi drugi; k spovedi gredó, ker morajo; nedelje praznujejo, ker so od malih nog navajeni, jih praznovati. Če jih pa vprašuješ: Zakaj veruješ to? ti ne vedó odgovora. Če jih pobarraš: Kakošne posebne dolžnosti imaš v svojem stanu? ti omolknejo. Če pozveduješ, kaj jih čaka po smerti? te debelo gledajo — Sv. Peter veli, da moramo v ozir svoje vere in svojega upanja odgovor dati slehernemu, ki to želi. Tega ne morejo taki kristjani. — In sv. Pavelj pravi: „Vem, kaj verujem.“ Oni pa ne morejo tako govoriti, in ne vedó, kaj bi verovali, ne zakaj bi imeli verovati. Njih vera je toraj brez življenja in brez moči, in ob času skušnjave odpadejo. Podobni so možu, ki je na pesek zidal svojo hišo; vihar se dvigne, v hišo buha, in jo podere. V nadlogah so brez tolažbe, in namesto da bi v Boga in natorne pomočke postavljali svoje zupanje, stavijo ga v vraže in praznovere, vedeževanje in copernije. Ta nevednost se izhaja le iz zanemarjanja besede božje. Kdor pridno in pazno posluša besedo božjo, ne bo neveden ostajal; zakaj Jezus je luč, ki razsvitljuje slehernega človeka, ki pride na ta svet; toda človek se mora razsvitljevati pustiti, in poslušati tistega, ki je luč sveta. Iz zanemarjanja besede božje izhaja se tedaj prvič nevednost, drugič pa se izhaja tudi še posvetni duh.

2. Kristjan, ki ne sluša besede božje, ampak jo zanemarija, postane ves posveten, postane ves poln posvetnega duha. — Sv. pismo nas resnobno opominja, naj nikar ne potegujemo s posvetnimi ljudmi, in naj se nikar ne navzamemo posvetnega duha. „Ne ravnajte se po tem svetu,“ piše sv. Pavelj (Rom. 12, 2.) in sv. Janez pravi: „Nikar ne ljubite sveta, tudi ne tega, kar je na svetu. — Kdor svet ljubi, v njem ni ljubezni Očetove. Zakaj vse, kar je na svetu, poželjenje mesa, poželjenje oči in napuh življenja, ne pride od Očeta, ampak od sveta. Svet pa preide in njegovo poželjenje; kdor pa stori voljo božjo, ostane vekomaj.“

Ljubezen do življenja, ljubezen do sveta in njegovega blaga, ljubezen do te ali une osebe, ljubezen do tega ali unega veselja mora kristjan darovati in v dar prinesti, kedar to tirja ljubezen do Boga in njegova dolžnost. „Ljubi Boga črez vse,“ to je prva in največa zapoved. — To pa k hudemu nagnjenemu človeku ni ravno lahko. Človek je ves poln posvetnih želj, ktere bi rade nasitene bile; kakor hitro bo človek odjenjal, ter stregel svojemu poželjenju, bo že ves posveten postal. Poželjivega človeka tedaj žene le v to, kar se prileže njegovim počutkom in jim dobro de, žene le za posvetno častjo, žene za posvetnim blagom, žene za posvetnim veseljem, žene — da z eno besedo povem — le za svetom; njegov duh je ves posveten. Pri tem pa pozabi na to, kar je ne-

beškega, kar je božjega, pozabi bistriti svoj um, pozabi žlahniti svoje serce. — Kdo pa je, da bi nasproti delal temu posvetnemu duhu? Ravno božja beseda, ktera na ves glas kliče: „Iščite najpoprej božjega kraljestva in njegove pravice.“ (Mat. 6.) „Ne nabirajte si zakladov na zemlji, temveč nabirajte si zaklade v nebesih.“ (Mat. 6.) „Iščite, kar je zgoraj, nikar pa, kar je na zemlji.“ (Kol. 3.) Božja beseda nam pravi: „Tukaj nimaš stanovitnega bivanja; — kaj bi pomagalo človeku, ako bi tudi ves svet pridobil, na svoji duši pa škodo terpel?“ Božja beseda nam veli: „Vstopiti se boš moral enkrat pred Boga svojega sodnika; pred Bogom pa le pravični obstoji, ne pa grešnik, pravični pojdejo v večno življenje, grešniki v večno pogubljenje.“ Neprenehoma nas uči božja beseda, neprenehoma nas opominja, nas svari, nam žuga. Kdor jo zvesto posluša, ne more se jej dolgo vstavljati; božja beseda ima neznano moč, in je po besedah sv. pisma kladvu podobna, kateri omeči tudi najbolj terda serca. Kaj pa bo tedaj iz tistih ljudi, kateri se ogibljejo božje besede, in je ne poslušajo? Vedno globokeje in globokeje bodo zašli, bodo le svet ljubili in kar je na svetu, na svoje posvečenje, na svoj poklic pa bodo pozabili. Zgledi, kakoršnih se nikjer ne zmanjka nam preobilno spričujejo, da je res, kar pravim, res namreč, da zanemarjanje besede božje posvetnega duha spodredi; tretjič pa tudi še seboj pripelje hudovoljnost ali zlobnost.

3. Kdor poslušanje besede božje zanemarja, hudoben postane, v hudobije zajde. Nevednost je mati mnogih pregreh; še več grehov porodi posvetni duh. Če se pa iz zanemarjanja besede božje izhaja nevednost in posvetni duh, je očitno že samo po sebi, da iz zanemarjanja besede božje izvira tudi hudobnost. In kako bi pač zamoglo drugači biti? „Zmišljevanje in hrepenenje ljudi je hudobno že od mladih dni,“ pravi sv. pismo (I. Mojz. 1, 28.), in ravno to nam spričuje naše serce in nam naša vest pove. Hudo poželjenje nas neprenehoma v greh napeljuje. — Pavelj, pobožni in goreči apostelj je sam čutil vse to, in je potožil rekoč: „Drugáčno postavo čutim v svojih udih, ktera je postavi mojega duha nasproti“ (Rom. 7, 23.), in jes ne storim dobrega, kar bi rad, temveč le hudo, kar bi ne storil rad.“ (Rom. 7, 19.) Če je tedaj človek vedno k hudemu nagnjen, če ima hudo poželjenje clo nad pravičnimi in pobožnimi toliko moč, kdo nam bo pač po tem takim pomagati? Beseda božja nam bo pomagala! To nam sv. Pavelj kar naravnost pove rekoč: „Postava, ktera oživlja duha po Kristusu, me je rešila postave greha, ktera spočne smert.“ (Rom. 8, 2.) Beseda božja, v kateri se razklada kerščanska postava, in se navistujejo, ter pred oči postavljajo in na serce navezujejo najmočnejši nagibi za čednost in pobožnost, beseda božja — pravim — zmanjšuje in kroti v nas hudo poželjenje, in nas krepča za dobro.

Če se pa človek besede božje ogiblje in se jej umikuje, in noče nič slišati od svojih dolžnost, nič vedeti od nagibov za po-

božno življenje, se ve, da bo njegovo nagnjenje do hudega prevagalo, in bo padel iz enega greha v drugega, da kot suženj pregrehe, kot zrel hudobnež nič več ne bo mislil na svoje spokorjenje, in bo umerl v svojih grehah. Da je temu res tako, nam pamet in skušnja poterjujete. Naj vam zmed sto drugih zgledov le enega povem: Na Dunaju je bil nekega merzlega zimskega jutra duhoven poklican k nekemu bolniku, že blizo sedemdesetletnemu možu. In bolnik začne duhovnemu pripovedovati: „Jes sem dober kristjan, in se res ne vem nobene reči spovedovati. Kar sem imel storiti, storil sem vselej.“ Duhoven mu seže v besedo in pravi: „Kaj ne, da hodite večkrat v letu prejemati sv. zakramente, in gotovo še ne bo dolgo, odkar ste bili zadnjikrat pri spovedi?“ „Je že precej dolgo!“ odgovori bolnik ves miren. „I kdaj pa ste bili poslednjikrat pri spovedi“, vprašuje duhoven terdne misli, da črez ene kvatre ne bo od tistih malo, odkar se je bolnik v zadje spovedoval. In bolnik spet kar tebi nič, meni nič pove: „Je že nad 40 let, od kar nisem več prejemal sv. zakramentov? Po svoji poroki sem še šel nekekrat k spovedi, — potlej nič več ne!“ Duhoven se prestraši, da si mora nekoliko odahnuti, preden mu je moč spet dalje govoriti, zakaj kaj takega še ni bil doživel, da bi kdo 40 let pri spovedi ne bil. Nadalje pa vprašuje, kako je to, da tako dolgo pri spovedi ni bil? Bolnik zaverne: „Nisem nobenega greha imel in se ničesa nisem imel spovedovati.“ Duhoven mu pomaga vest izpraševati, in pokazalo se je, da je bil mož že od nature k jezi močno nagnjen; da je imel veliko družinjo, s katero je revno in siromaško živel; da je namesto z molitvijo le s kletvino, rotnjem in razgrajanjem in razsajanjem dan začel, s pijanostjo ga pa sklenil; da je ob vsaki priložnosti zabavljajl črez resnice naše sv. vere; da je nedelje in praznike dopoldne v rokodelnici, popoldne pa v pivnici pri pijančevanju in igri prebil; da se za dobro izrejo svojih otrok clo nič ni zmenil, in so bili otroci res vsi nevedni in sirovi in termasti, ki so zdaj komaj čakali, kdaj da bo njih stari oče oči zatisnil; da je bil pri svojem delu v marsikteri reči nezvest; da nobenega posta ni deržal. In ta v grehah zastarani človek je rekel, da nima nobenega greha, da se ničesar nič spovedati ne ve, se je dobrega kristjana imenoval. Duhoven si zdaj pred vsem drugim prizadeva, mu oči odpreti, in k spoznanju pripraviti, v kolikanj žalostnem stanu da se znajde. Razkazuje mu po resnicah sv. vere, kako neprijeten in ostuden da je pred Bogom, in kaj da ga čaka na božji pravici. Pelje ga v duhu pred sodnji stol Kristusov, kjer bo pretehtovan, prelahek znajden in zaveržen. Iz perva ga bolnik kar ravnóterno posluša; polagoma pa se mu začne tajati serce; vedno bolj sterma vpira v duhovnega svoje oči; zdihljeji dvigujejo se mu iz persi, solze vtrinjajo iz oči; z obedvema rokama si zdaj pokriva svoje obličje, in jame stokati in jecljati: „O moj Bog! kakošna bo z menoj! Kako bom obstal na tvoji sodbi? O da bi

zamogel iz nova začeti svoje življenje!“ Duhoven ga pusti, da se izihti in razjoka; zdihljeji in solze bile so znamenja njegovega duhovnega vstajenja. Na to pa ga začne tolažiti z usmiljenjem božjim, ter mu pokaže pot, po kateri se bo izkopal nesrečni grešnik iz svojih grehov. Nebeški mir se je vselil zdaj v serce prestrašenega grešnika, in med brezštevilnimi solzami (serčne žalosti nad grehom in priserčne hvaležnosti za dar spokorjenja) je prejel sv. zakramente. Vedno in vedno je terkal na persi rekoč: „O Bog, bodi milostljiv meni grešniku!“ — Kaj pravite, kdo je bil pač kriv, da se je ta mož tako zgubil, ter ves neveden, ves posveten in ves hudoben postal? Povem vam, da pred vsem drugim zanemarjanje besede božje. V cerkev ni hodil, svetega nikoli ni nič bral, božjega nikoli nič ni slišal. Zato je tako daleč zašel, tako globoko zabredel. Če tudi med vami nikogar ni, kateri bi tako dolgo odkladal svojo spoved, in toliko časa pri nobeni pridigi ne bil; vendar nikar ne mislite, da ste zavoljo tega že tudi vsi od kraja kdo ve kako pravični, kdo ve kako Bogu prijetni. Kdor k spovedi hodi, pa le prisiljen, in po nevrednem hodi k sv. obhajilu; v cerkev gre, pa nič ne posluša, ali če posluša, posluša le, da bi kako besedo pregriznil, ali pridige le na druge zvrčal, na-se pa ne obračal, ne vem, ali bo tak človek kaj lagljeje sodbo imel, kakor ko bi nikoli sv. zakramentov ne prejel, nikoli v cerkev ne prišel?

Sklep.

Slišali smo, ljubi moji! kako žalostne naslede ima zanemarjanje besede božje. Nevednost, posvetni duh in hudovoljnost mu hodijo za petami, kdor ne mara za besedo božjo, in je noče poslušati. Da se tudi nad nami ne bodo razodevali ti žalostni nasledi, oh, nikar ne zanemarjajmo besede božje, temveč jo zvesto poslušajmo in po njej ravnajmo, ali si jo že v pridigah ali v kerščanskih naukih slišimo, ali v kakih sv. bukvah beremo, ali kje drugej na uho dobimo. Skerbimo pa tudi zanje, ki so naši skerbi izročeni, nako otroci staršem, posli gospodarjem, da tudi ti ne zanemarjajo besede božje, temveč jo pridno poslušajo, in zvesto spolnujejo. Nikar nikoli ne pozabimo, da smo zato stvarjeni in postavljeni na ta svet, da Bogu služimo in si večno zveličanje prislužimo z božjo pomočjo. To je naš namen, to naš cilj in konec. Tega svojega namena pa bi nikakor ne dosegli brez očiščevavne, oveselivne in okrepčavne moči božje besede. Brez božje besede bi ne mogli Bogu zvesto služiti, in tedaj tudi ne v nebesa priti. Zato pravi Jezus: „Blagor jim, ki besedo božjo poslušajo in jo spolnujejo!“ Amen.

Pridiga za nedeljo Kvinkvagesimo.

(Učimo se od norih; gov. L. T.)

„Neumnih je brez števila veliko.“
(Pridig. 1, 15.)

Vvod.

„Jezus, sin Davidov! usmili se me“, je klical slepi berač poleg pota, in prosil Jezusa, naj bi mu dal, da bi spregledal. Ni čudo, da je tako milo prosil, zakaj slep človek je velik revček. On ne vidi rumenega solnca, ki po dnevi sije, ne prijazne lune, ki po noči sveti, ne svetlih zvezd, ki na ponočnem nebu migljajo, ne lepih pisanih cvetlic, s kterimi je zemlja ozaljšana. O da bi le enkrat mogel videti svoje stariše, svoje brate in sestre, in tiste, ki jih njegovo serce ljubi, — kako vesel bi bil. Ker so njegove oči temne, je temno tudi celo njegovo telo. Nevarna je za njega vsaka njegova stopinja, in ne vidi strašnega brezna, pred kterim s svojo nogo stoji. Daj slepemu vse dobrote sveta, pa bo vendar le nesrečen.

Jes pa, ljubi moji, vam povem še veliko večo nesrečo, kakor je telesna slepota, in ta strašna nesreča je — slepota na duši. Duša je neizrečeno več vredna, kakor telo, zato je pa tudi dušna slepota večja nesreča, kakor vse telesno terpljenje. In takih revežev — slepih na duši — koliko jih je! Pri nekterih je ta dušna slepota tako velika, da živé, kakor da bi bili nori.

Diogen je v svoji zadnji volji naročil: „da naj njegovo truplo, kedar umerje, znak položé; zakaj ker je na svetu zdaj vse narobe, in se mora enkrat spet obrniti, se bo tudi njegovo truplo takrat obrnilo, da bo prav ležalo, da bo njegovo obličje proti nebu gledalo!“ — Zdaj je na svetu vse narobe, posebno pustni čas. Narobe je govorjenje, narobe obleka, narobe zadržanje, narobe celi človek, dan je v noč, in noč je v dan spreobrnjena.

„Trojne ljudi sovraži moja duša“, pravi modri Sirah, in me zelo teži njih življenje, prevzetnega reveža, lažnjivega bogatina, nespametnega in neumnega starca“, in — vseh teh je najti posebno zdaj. „Celi svet je poln norcev.“ (Pridig. 1.)

Toda pustimo jih, pustne norce, saj se od njih clo nič učiti ne moremo, kar bi bilo naši duši v prid. Jes bom toraj danes raji od neke druge sorte norcev govoril, od kterih se bomo kaj učiti mogli. — Poslušajte!

Razlaga.

Povedal ti bom, poslušavec moj, od nekega mesta, kjer je prav veliko norov bilo, skoraj ravno toliko norov kolikor je pre-

bivavec bilo. Neki moder človek sliši od tega mesta; torej se je tje podal, da bi, ko bi mogoče bilo, nore spametoval.

1. Ko je še precej daleč od mesta bil, sreča ga prav hiter posel, ves poten in vprašen. Modri človek se je razveselil, ker mislil je, da so mestni prebivavci tega posla izposlali, ga povabit, da bi k njim prišel, da bi s svojimi dobrimi sveti njih neumnost ozdravil. Gre tedaj na ravnost proti poslu, in ga vpraša: Kam greš, prijatelj? Komu neseš sporočilo? „Stoj, reče posel ves zmoten, zdaj sem pa pozabil, kam imam iti; torej moram nazaj v mesto, da vprašam zastran sporočila.“ To je bil torej prvi človek iz mesta, ki ga je modri človek pred oči dobil, in lahko si je mislil, koliko bo opraviti imel, da prebivavce k pameti pripravi. Če mestni posel že tako dolgo pot stori, pa ne ve, kam in čemu! — to se mora človeku smešno in nespametno zdeti.

Pa takih nespametnih poslov je dosti na svetu, in to so vsi tisti kristjani, ki dolgo pot storé na popotovanji zdajnega življenja, pa ne vedó, čemu in kam, in da še le prepozno spoznajo, da so vse le za ta svet storili, za nebesa pa nič. In vendar mora človek od vsake ure svojega življenja odgovor dati! Ko bodo na smertni postelji ležali, bodo strahoma k Bogu klicali: O Gospod, vsaj eno leto še, le eno leto! Pa Bog jim ga ne bo dal. — Ljubi moj kristjan! naj ti bo ta brezmišljeni posel v izgled, pa ne, da bi ga posnemal, ampak da bi drugači delal. Glej, vsako jutro, ko imaš spet dan hoda na popotovanji zdajnega življenja storiti, vprašaj se: Zakaj sem na svetu? Da bi Bogu služil, in v nebesa prišel. Kam grem? Proti večnosti. Ljubi moji! nikar tega ne pozabi, sicer boš na napčno pot zašel, in ne boš dosegel svojega cilj in konca, zakaj „ozke so vrata, in tesna je pot, ktera pelje v življenje! (Mat. 7, 14.) Zapomni si to!

2. Pojdimo zdaj z modrim po cesti dalej naprej proti čudnemu mestu.

Srečalo ga je več mladenčev, ki so se čez kamnje in gromovje, čez griče in grabne hitro vozili, in se zdaj na desno zdaj na levo zvrčali; ko se jim približa, vidi, da imajo slepega kočijaža. Za božjo voljo, jim reče, ali ste popolnoma ob pamet prišli, da slepemu kočijažu konje in svoje lastno življenje zaupate. Kaj mi porajtamo na to, mi smo nalašč slepega kočijaža si zvolili, da prav divje po svetu dirjamo, to je naše posebno veselje. — Če se tudi zvernemo, in si eden ali drugi roko ali nogo ali rebra vlomi, to nič ne dé; mi imamo zlo umetnega zdravnika v mestu, ki vlomljene kosti hitro vravna in zaceli.

Taki nori sprevaževalci s slepim kočijažem na poti življenja so tisti, ki luč božje postave, luč sv. vere odpravijo, in se slepemu poželenju voditi dajo, in jih zavoljo dušnih ran ne skerbi, ker se s tem tolažijo, da umetnega dušnega zdravnika, spovednika imajo, kateri dušne rane hitro spet zaceli. — Kristus pa pravi: „Kedar

slepec slepca vodi, oba padeta v jamo.“ Vsi spovedniki sveta ti ne morejo nebes odpreti, če se ne pobiljšaš in ne spokoriš. Zakaj če te tudi sto spovednikov odveže, ker tvojemu obetanju verjamejo, da se boš pobiljšal, — Bog odveze ne poterdi, in ti si kot velik dolžnik v njegovih dolžnih bukvah zapisan. Zato vam svetujem vsem, ki se po poti zdajnega življenja vozite, slepega kočijaža, strast, verzite z voza, in vajeti svojega življenja veri, božji postavi, dajte v roke. Tako se bote boljši in varnejši vozili.

3. Ko je modri do mestnih vrat prišel, videl je, kako je majhna deklica velikana na tenki nitki k rabeljnu na morišče peljala. Pa zakaj ti, ki si tako močen, mu reče modri, ne raztergaš nitke, da bi se sramotne smerti otel? Oh, zdihne velikan, jes nitke ne morem raztergati, in se moram udati deklici, da me h kervavi smerti pelje. Kako nespametno je od velikana misliti, da niti ne more raztergati, na kateri ga veliko slabša stvarica na smertišče pelje!

Jes pa vem še za veliko večo nespamet, in to je nespamet tistih, ki se svoji grešni navadi pusté v pogubljenje vleči, in terdijo, da jim ni mogoče niti navade raztergati.

Kako nespameten si ti pijanec, ker vidiš, da tvoja požrešnost te bo časno in večno nesrečnega storila, in vendar misliš, da privajene nezmernosti ne moreš opustiti! Nekega žganjepivca je njegovo pijančevanje na bolniško posteljo verglo. Zdravnik mu je rekel, da mora žganje pustiti, pa bolnik mu je odgovoril, da ne more živeti, če vsakdan maseljček žganja ne spije. Vsi pametni opomini zdravnika so bili zastonj. Naj že bo, reče zdravnik bolniku, pij žganje še naprej, da ti pa ne bo škodovalo, imaš tukaj škatljico kamenčkov, iz te škatljice vzemi vsak dan en kamenček, in deni ga v maseljček, pa kolikor kamenčkov v maseljček spustiš, kratko nikar nobenega ne smeš ven vzeti. Ljubi moj prijatelj! ti si si boš mislil, kako se je ta prigodba končala; zmirej več je bilo kamenčkov v maseljčku, zmiraj menj je šlo žganja va-nj, poslednjič je bilo v maseljčku, ki je bil s kamenčki napolnjen, le še za eno samo kapljico prostora, in ko je bil poslednji kamenček va-nj djan, je bil konec žganjopijače, t. j. huda navada je bila odpravljena.

Tako stori tudi ti, bodi si kdorkoli hočeš, če si se kake take napake privadil. Jes ne mislim samo pijančevanja, tudi ponočevanje, zaljubljeno znanje, zmerjanje, opravljanje, preklinovanje gre v to versto. Z enim mahljem se drevo hude navade ne zverne; če pa le sekaš in sekaš, če resnično voljo imaš, drevo hude navade mora pasti.

Se ve da pri nekterih napakah, kakor postavim pri grešnem znanji, se mora hitrejši zgoditi, nit se mora naenkrat na dvoje raztergati, če ne, bo hudič iz niti verv spletel, in te bo popolnoma v svojo oblast dobil, in izmed dveh, ki v grešnem znanji živita, bo eden skorej gotovo pogubljen. Tega pa ja nikar ne pusti, da

bi hudič verv spletel; zato serčno tergaj v božjem imenu, nit se mora raztergati. „Vse zamorem v njem, kateri me močnega dela“, je rekel sv. Pavelj. Če pa terdovraten ostaneš pri tej misli, da navada je železna srajca, potlej si podoben tistemu velikanu, ki ga je mala deklica na tenki nitki na smertišče vlekla.

4. Zdaj pa stopimo še v eno hišo tega norega mesta, in poglejmo, kaj se v njej godi. — Modri nam pripoveduje, kaj je tukaj našel: hlapci in dekle lepo napravljeni, nališpani so sedeli pri dobro obloženi mizi, in so se gostili, gospodar in gospodinja sta pa umazana in raztergana sedela v kotu hiše, in terd kruhek grizla. To je prav narobe svet! je zaklical modri; pač res, narobe svet! bote tudi vi rekli.

Tukaj mi pride ena druga prigodbica na misel, ki je tej zlo podobna, in vam jo memogredé povem — pa se ne smete smejeti. — Nek zakonski mož in gospodar je zgubil svojo čast in veljavo, ter postal hlapec ali sužen svoje žene. Kar je ona le hotla, moral je storiti — rad ali nerad. Enkrat mu zapove pod mizo sedeti, in revček jo precej uboga. Med tem pride njegov sosed v hišo, in ko ga ugleda pod mizo sedečega, reče: Za božjo voljo, kaj pa delaš pod mizo? — Sedim. — Pa pod mizo? — Jes sem gospodar v hiši, in sedim, kjer jes hočem. Sosed pa, ki je dobro vedel, kako da je, se je špotljivo pomuzal in ven šel. — Vam se to smešno zdi, in spet bote rekli: to je narobe svet! Meni pa, če lih narobe, se vendar ne zdi tako smešno, ker ta neumnost se zmiraj, skoraj pri vsakem človeku ponavlja. Kakor mož in žena, tako sta tudi v slehernem človeku duša in telo v neločljivi zvezi. In kakor je božja volja, da je mož več kot žena, da je mož glava in gospodar žene, in da mora žena svojemu možu v vseh pravičnih rečeh pokorna biti, tako je tudi volja, da naj blaga neumerljiva duša gospoduje črez telo. Tako pravim, hoče Bog, tako bi moralo v vsakem človeku biti. Ali dostikrat je lih narobe. Namestu da bi v človeku duša gospodovala črez telo, pa gospoduje telo črez dušo. Namesto da bi bilo telo hlapec duše, je pa duša dekla telesa. Telo, hlapec duše, je šopirno, košato, nečimerno oblečeno, in z vsem dobro postreženo, duša pa, ki je gospodinja telesa, gerda, umazana, sestradana tako rekoč v kotu ali pod mizo čepi, in se jej ne da, kar jo živi. O ljubi moji, če duše ne lepšate z oblačilom gnade božje, če jej ne privoščite dušne hrane, poslušanja božje besede, pobožne molitve, prejeme sv. zakramentov, bote že videli, kako se bo to končalo — duša bo poslednjič umerla, in kedar bo šopirnega, dobro rejenega trupla konec, duša ne bo šla v večno življenje v nebesa, ampak v večno smert v pekel, duša in telo bota pogubljeni, in tamkej pred sodbo božjo se bota drugi družega tožila, duša bo preklinjala truplo, in truplo bo preklinjalo dušo. Torej, človeški otroci! zapomnite si: duša naj gospoduje, ne pa telo.

Zdaj pa poslušajmo, kaj je ta modri še poskusil v norskem mestu.

5. Jes ne vem, kje je bilo, pred gradom ali kje drugod, tam vidi več mož vkupej stati; na obrazu se jim vidi, da so bili strašno razdraženi in raztogoteni, in da bi se bili v svoji jezi znosili, so naravnost na kviško strelice spuščali, in od svojega divjanja niso prejenjali, čeravno so strelice na njih lastne glave nazaj padale in jih kervavo ranile. Kaj je modri k tej neumnosti rekel, nisem bral; pred ko ne, je z milim molčanjem memo šel, in to je pametno storil; zakaj s togotnimi ljudmi tako nič početi ni: pustiti jih mora, da se njih jeza nekoliko skadi, potlej še le se zamore ž njimi kaka pametna beseda govoriti. Zato, ljubi poslušavec, hočem jes zdaj tako besedo s tebo pregovoriti, ker mislim, da zdaj nisi jezen, pa bi se lahko kdaj prigodilo, da bi se razjezil, in potlej bi ti tudi ta neumnost znala na misel priti, da bi v svoji togoti strelice na kviško spuščal, ktere bi le tebe ranile. Le poslušati je treba, kedar se dva razkačena človeka kregata, in videli bote, kakošne strupene in ojstre strelice s svojim hudebnim jezikom, strelice zmerjanja in preklinovanja drugi v družega mečeta, s kterimi se notri v serce zadevata in ranita. O to je nekerščansko in nespametno! Veči nespameti je pa vendar na svetu ni, kakor je ta, kedar človek, če mu Bog ni vse po njegovi volji storil, Boga samega preklinja, in se tako nad njim zmaščevati hoče. Glej, kristjan moj, to so strelice, ki jih togotni v svoji nejevolji naravnost na kviško spušča, ki pa tistega ne morejo zadeti, nad kterim se togoti, ampak iz kviškega nazaj padajo na glavo strelca, in ga kervavo ranijo, ne sicer na telesu, pa na takem kraji, kjer je še veliko nevarniši — na duši. Jes ne vem, poslušavec moj, ali si že tudi kterikrat take strelice proti nebu spuščal; pa ko bi se bilo to zgodilo, bilo bi mi zlo žal za te. Nikar ne pozabi, kar ti zdaj povem. Če te Bog obišče in terpljenja s kerščansko poterpežljivostjo ne prenašaš, ti ne pomaga nič, ampak ti terpiš, kakor pogubljeni v peclu. Pogubljeni v peclu se valjajo v neznanem terpljenji in v obupnosti, in preklinjajo Boga, pa jim ne pomaga nič. Če torej v svojem terpljenji tožiš, in mermraš zoper Boga, preklinjaš in zakramentiraš, tudi začenjaš pesem pogubljenih prepevati; ti misliš, kakor pogubljeni, ti delaš, kakor pogubljeni, in si nesrečen in brezbožen, kakor pogubljeni. Terpljenje na zemlji naj ti ne bo, kakor terpljenje v peclu, ampak kakor terpljenje v vicah. Sprejmi in prenašaj ga, kakor duše v vicah, potlej bo tudi tebe terpljenje pripeljalo v nebesa. — Pa zadosti naj bo od tega.

Sklep.

Preden pa sklenem, te prosim poslušavec moj! nikar na druge s perstom ne kaži, in ne reci: ta in ta je tudi tak neumnež, kakor

je v pridigi popisan bil, ampak sprašaj svojo vest, in morebiti ti bo rekla, da ravno ti si eden zmed tistih neumnežev. Skerbi, da boš spet pameten. In če sem s svojim govorjenjem le en greh odvernil, je že tudi dobiček za vas, za me pa sladka tolažba. Amen.

Pridiga za I. postno nedeljo.

(Od skušnjav. Gov. G. R.)

„Jezus je bil od Duha v puščavo peljan, da bi bil od hudiča skušan.“ (Mat. 4, 1.)

V v o d.

V današnjem svetem evangeliju beremo, da je bil Jezus od svetega Duha v puščavo peljan, da bi bil od hudiča skušan. Trikrat ga je skušal hudi duh, pa vse trikrat je Jezus hudega duha od sebe zavernil in se mu ni dal v greh zapeljati. — Trojne skušnjave, ali notranje ali zunanje, se tudi nad nas vzdigujejo po božjem dopuščanju. Skušnjave namreč nam nareja ali lastno hudo nagnjenje, ali hudobni svet, ali pa satan sam. — Skušnjava sama ob sebi pa še ni greh, če je tudi se tako silna in huda. Tudi Kristus je bil skušan, pa s tim ni grešil. — Akoravno pa skušnjava sama ob sebi ni še greh, vendar le skušnjava človeka v greh zapelje, ako se jej serčno ne vstavlja. — Ravno zavoljo tega se mora kristjan serčno in neprestrašeno vojskovati zoper skušnjave. Kako pa ali s kakošnim orožjem da se mora vojskovati zoper skušnjave, vam bom razlagal v današnjem govoru; le zvesto poslušajte!

R a z l a g a.

Ljubi kristjan! ako hočeš skušnjave serčno in srečno premagati, moraš

1. pripravljen biti na skušnjave. Dokler na tem svetu živimo, brez skušnjav ne bomo. „Naš zopernik, hudič, hodi okrog, kakor rujoveč lev, iskaje, koga bi požerl.“ (I. Petr. 5, 8.) Zapeljivi svet povsod nastavlja svoje mreže, in naše meso ali hudo poželjenje nikoli ne miruje. Povsod in vselej se skušnjavam ne moremo odtegniti; prisiljeni smo se ž njimi vojskovati, ter vojskovati se s sveto serčnostjo in nespremakljivo stanovitnostjo. Sveto pismo pravi: „Moj sin! ako v službo božjo stopiš, pripravi svojo dušo na skušnjava.“ (Sir. 2, 1.)

2. Vadi se, s postom premagati samega sebe. Voj-

šček se uri in vadi v orožju, preden se na vojsko spusti. Tudi kristjan se mora vaditi v zatajevanju in premagovanju samega sebe, da postane močen in pripraven za boj s skušnjavami. Danijel in njegovi tovarši so se postili, in so postali v dobrem tako močni, da se niso zbal ne levnjaka ne razbeljene peči, kedar je šlo za božjo čast in spolnovanje božje postave.

3. Obračaj svoje misli od skušnjave. Dolgo premišljevanje in obširno prevdarjanje takih reči, ktere skušnjavo narejajo, skušnjave ne potolaži, ampak jo večidel dela le silnejšo in močnejšo. Čavelj (žrebelj) se tem globokejši v desko zarine, in se tem težeji spet iz nje izpuli, tem močnejši in tem večkrat ko s kladvom na-nj vdarjaš. Enaka je s skušnjavo. Tem bolj ko se va-njo zamisliš, tem bolj ti bo duha zmračila, domišljijo oslepila, in tem težeji si jo boš spravil od sebe. Posebno zdaten in vspešen pripomoček, s katerim se zamoreš odkrižati notranjih skušnjav, ter hudih misel, je ta, da se kar hitro zamisli v svoja opravila, ter si kaj koristnega, spodobnega ali potrebnega v spomin pokličeš, ali pa podaš med svoje poštene, bogoljubne znance, da si pri njih svojega duha razvedriš v poštemem razveseljevanju.

4. Vstavljalj se skušnjavam kar o prvem začetku. To je eden najboljših in najlaglejših pripomočkov, brez škode se izmotati iz skušnjave. Kedar ti žareča iskra pade na obleko, si jo kar nemudoma otreseš z obleke. „Vstavlajte se hudiču, in bo bežal od vas“, veli sv. Jakob (4, 7.). Kdor se kar o prvem začetku skušnjavi vstavlja, si je s tem zmago že skor pridobil.

5. Misli si: Morda je ta greh, v kterega me skušnjava naganja, poslednji greh, kterega še utegnem storiti na tem svetu. To je strašna misel, ktera je vsa pripravna, v strah in trepet pripraviti kerščanskega človeka! Pravični Bog, čigar sodbe so neizvedne in čigar sklepi nedosegljivi, odloči slehernemu človeku mero, črez ktero ga ne pusti več grešiti. Kedar je ta mera zverhana, ondi mu nič ne pusti časa ali pa mu nič več ne da milosti za pokoro, kakor je že po svojem preroku Amosu (1, 3.) Bog sam naznanil, rekoč: „Zovoljo treh pregeh in zavoljo štirih Damasku ne bom zanesel.“ Koliko jih pa tebi še manjka, ljubi kristjan, da bo zverhana mera tvojih pregeh?

6. V sleherni skušnjavi se zatekaj k Bogu, k Jezusu, k Mariji, k svojemu angeljvarhu, to je: začni hitro moliti, toda prav ponižno, prav pobožno, prav priserčno in goreče. Zdihuj tako le ali enako: „Moj Bog! hiti mi pomagat! O Bog, v nevarnosti se znajdem, nikar me ne zapusti! O preljubeznjivi Bog, rajši kar pri tej priči umerjem, kakor pa da bi grešil in te razžalil! — O ljubi Jezus, ne dopusti, da bi z grehom na novo odpiral tvoje svete rane! O mili Jezus, tvojega presvetega serca nočem žaliti. Pri tebi iščem zavetja in pomoči v svojem boju: pomagaj mi! — O Marija, glej, tvoj otrok

se znajde v nevarnosti; oh, ne zapusti me, marveč se mi skaži milo in usmiljeno mater! — O ljubi moj angeljvarh, stoj mi na strani, podpiraj me, da ne padem in v skušnjavi ne obležim!“

7. Tolaži se v boju s skušnjavami z mislijo:

a) Bog me gleda, ko se bojujem. Kako serčen je vojščak, kedar se znajde v obližju svojega vojvoda, in ve, da ima vojvoda va-nj vperto svoje oko! Nепrestrašeno se verže na sovražnika. Ne boji se nobene nevarnosti! Ali mar pričujočnost nebeškega Gospoda, ter kralja vseh kraljev, ne bo tudi tebe vjunačila in serčnega naredila v duhovnem boju? Kar serčni vojščaki Kristusovi „smo postali v razgledovanje svetu, angeljem in ljudem,“ piše sveti Pavelj (I. Kor. 4, 9.). Ubogajmo toraj tega aposteljna, ter „vojskujmo dobro vojskovanje.“ (I. Tim. 6, 12.)

b) Bog ti v boju na strani stoji, in ti svojo pomoč deli. Bog ne dopusti, da bi nad te prišla skušnjava, ktera presega tvojo moč, in zraven tega te vedno podpira s svojo milostjo. In ako hude skušnjave nad te dopusti, ti s tim pokaže, da te ljubi. „Ker si bil Bogu prijeten, je bilo treba, da te je skušnjava skusila,“ je rekel angelj Rafael staremu Tobiju (12, 13.). Po čemu bi tedaj maloserčen prihajal v skušnjavah! Okleni se Boga, kakor se na opolzlem, nevarnem potu dete oklene očetove roke. Bog te bo varno vodil; zakaj on nikogar ne pusti pasti razun tistega, kateri sam sili v padec in se s svojo lahkomišljenostjo ali prederznostjo nevrednega dela božje pomoči.

c) Bog ti bo plačal, ako se serčno vojskuješ. Oj koliko si ne prizadevajo posvetni ljudje, da dosežejo kako majhno, nestanovitno plačilo! Kako marljivo se svet obrača za kak časen negotov dobiček! Bi mar tebe z nepremagljivo serčnostjo ne navdihnili tisto nezmerno, nezvenljivo plačilo, ktereга ti Bog obeta, ako srečno doženeš svoj boj zoper skušnjava in greh? „Blagor človeku, ki skušnjava preterpi; ker skušen bo prejel krono življenja, ki jo je Bog obljubil tistim, ki ga ljubijo“ veli sv. Jakob (1, 12.). Veseli se svoje vojske, in naj bi bile skušnjave tudi še tako obilne, tudi še tako silne in močne! V skušnjavah nahajaš lepo priložnost, da zamoreš pokazati svojo udanost, svojo zvestobo in svojo ljubezen do Boga. In tudi tebi bodo veljale besede Kristusove, ktere je govoril nekđaj svojim učencem, rekoč: „Vi ste, ki ste prebili z manoj v mojih skušnjavah. In jes vam odločim kraljestvo, kakor ga je meni moj Oče odločil.“ (Luk. 22, 28. 29.) Sv. Anton puščavnik je marsikterikrat prav hude skušnjave imel. Noč in dan ni imel pokoja pred njimi. Pa vselej jih je serčno in srečno premagal z znamenjem svetega križa. Enkrat pa se je po posebno hudem boju Jezusu potožil, rekoč: „Kje si bil, o presladki Jezus! kedar so tolikanj gerde podobe tako strašno na me tiščale?“ In Zveličar mu odgovori: „Moj Anton! vedno sem ti na strani stal, da sem gledal tvoje vojskovanje in kronal tvojo stanovitnost!“

8. Kedar si skušnjavo premagal, le Bogu samemu pripisuj svojo zmago, in ga priserčno zahvaljuj za to milost. Take hvaležnosti ti Bog ne bo pustil brez plačila; z novimi milostmi ti jo bo plačeval! Ako pa hvaležnost v nemar puščaš, se utegne zgoditi, da te bo Bog prepustil samemu sebi, da boš spoznal, kako slab si sam ob sebi. — Ako bi bil pa padel v skušnjavi, ne verzi maloserčen orožja od sebe; marveč posnemaj serčnega junaka, kateri tudi takrat serčnosti ne zgubi, kedar mu je bila usekana huda rana, marveč si vse prizadeva, da se mu rana hitro in do dobrega zaceli. Kakor hitro pa mu je rana zaceljena, se zopet v boj spusti, in se tem serčnejši bojuje zoper svojega sovražnika.

Sklep.

Naštel sem vam zdaj pripomočke, s katerimi zamoremo premagati skušnjave; poslužimo se jih —! Dal sem vam v roko duhovno orožje zoper naše dušne sovražnike; marljivo sukajmo in obračajmo ga, da tudi mi dobimo krono pravice, ktera je namenjena vsem zvestim bojevavcem in vojščakom Kristusovim! Amen.

Pridiga za II. postno nedeljo.

(Nebesa, ki jih svet človeku ponuja; gov. M. H.)

„Gospod, dobro nam je tukaj biti.“
(Mat. 17, 4.)

Vvod.

Preden je Gospod Jezus Kristus v največe zasramovanje, v sramotno smert na sv. križu se podal, razodel je svojim ljubim učencem nek osvit svojega božjega veličanstva. Vzel je tri učence Petra, Jakoba in Janeza seboj na visoko goro, tam se spremeni pred njimi, njegov obraz se je svetil, kakor solnce, njegove oblaci pa so bile bele kot sneg — prikazala sta se Mojzes in Elija in sta ž njim govorila. Neizrečeno veselje presega učence v tej nebeški družbi, in Peter ves zavzet spregovori: „Gospod! dobro nam je tukaj biti, če hočeš, naredimo tukaj tri šotore, tebi enega, Mojzesu enega in Eliju enega.“

Ljubi moji kristjani! pravo dobro, pravo zveličanje bomo še le tedaj imeli, kedar bomo pri spremenjenem Jezusu tam v srečni družini Mojzesa in Elija in vseh zveličanih nebeščanov, tistega zveličanja nam nič ne bo motilo. Pa tudi tukaj v zemljenskem življenju zamoremo le tedaj prav srečni, veseli in zadovoljni biti, ako

se deržimo Jezusa, njegove besede in zapovedi; ako verujemo in živimo kot vneti, pobožni otroci svete, od Jezusa ustavljene cerkve. Zunaj sv. cerkve tudi tukaj na zemlji ni pravega, stanovitnega veselja, ni je prave sreče. Ali modrijani in besedniki sedanjega sveta mislijo brez Jezusa, brez njegove cerkve vesoljno zveličanje vpeljati in učijo: Tukaj na zemlji nam mora dobro biti, kar je tam unkraj groba, nas pa ne skerbi. Kedar pa veselje in zveličanje, ki ga svet ponuja, prav pregledamo, moramo s svetim apostelnom Janezom reči: „Vse, kar je na svetu, je poželjenje mesa, poželjenje oči, in napuh življenja.“

Ktero zveličanje nam pa zamorejo ti darovi tega sveta podati? To bomo preiskovali v današnji sv. pridigi; pripravite se!

Razlaga.

Sv. apostelj Janez piše v svojem 1. listu: „Otročiči — ne imejte za ljubo tega sveta in tega, kar je na svetu. — Vse, kar je na svetu, je poželjenje mesa, poželjenje oči in napuh življenja. S temi besedami je popisal in zaverigel apostelj Janez znanje in djanje tudi sedanjega sveta. Kedar naukom in namenom tistih, ki se dandanešnji za vodnike človeštva postavljajo in vsiljujejo do čistega sežemo in na dno pogledamo, kaj učijo drugega, kot

1. poželjenje mesa. Svojemu mesu streči, živeti, vživati, piti, jesti, se veseliti, nič si odreči, dokler da gre, to je visoka modrost sedanjega sveta. Ta meseni nauk pa najde tudi prav veliko učencev in spolnovavcev. Glej, kako zahajajo za veseljami in kratkočasi, postna zapoved je marsikterim komaj po imenu znana, sveti večeri in svete nedelje služijo le polomu in nezmernosti, in nesramne zaveze in nesramna pohujšanja se pletejo in bahajo očitno in brez vse sramožljivosti — nečistost se razlija kakor povodenj po vesoljnem svetu. To je cvet sedanje modrosti; kje pa je njen sad? Sad, ki izraste iz poželjenja mesa, je pa nekako piškav in bridek. Glej, kako po razuzdanih mestih in tudi po deželi uboženje narašča, kako se beraštvo množi, od koliko samomorov se sliši, kako moraš poštenih mladenčev in čistih deklic že po dne z lučjo iskati? Ali je mar zdrav nauk, ki uči poželjenje mesa?

Nasproti temu pogubljevemu nauku, ki pravi: Vživaj, pij in jej in veseli se, kolikor gre — uči beseda Jezusova: Človek! tvoj poklic ni vživanje in veselje, temuč da se za nebesa pripravljaš in posvečuješ, vživaj od posvetnih darov, kar za ohranjenje svojega življenja potrebuješ, tudi ž njimi se pošteno razveseliti ti ni prepovedano; ali ne zabi, da je duša več kot telo, da mora poželjenje tvojega mesa neumerljivi duši pokorno biti, da imaš svoje meso krotiti, se zatajevati, in kot pametna neumerljiva stvar za pravo, večno zveličanje se pripravljati.

2. Drugo zveličanje, ki si ga je sedanji svet za svoj najviši poklic postavil, je bogastvo, ki si ga ima vsak, kolikor zamore, nabrati. Sv. Janez imenuje to gonjenje po bogastvu poželenje oči. Ako se pa ljudem vera na drugo življenje unkray groba, ako se ljudem vera na zveličanje v nebesih jemlje, ako se Bog taji, ki bo po smerti vsakemu povernil, kar je zaslužil, ako se ljudem nesrečna laž, da je s tem življenjem vse pri kraju, v serca trosi in zasaja, kaj čuda, da si marsikteri mislijo: Zakaj bi imel le jes zmirom v ubožtvu tičati: sem mar iz drugega mesa in kervi, kakor bogati? Zakaj bi ne smel poželjovati in vzeti, kar drugi imajo, če ne z dobrim, pa po sili? Kaj mora iz takega nauka navstati? Kdo bi mogel in hotel to misel do slednjega misliti? Goljufovati, krasti, ropati in ubijati tak nauk uči.

Takemu nauku nasproti uči sv. vera Jezusova: „Kdor se goni po minljivem bogastvu, teče v pogubo. Solnce prisije — roža zvedli, nje lepota je pri kraji; tako pojde tudi bogatec s svojim gonjenjem h kraju.“ — Zmirom bodo borni in bogati na zemlji. Zveličani, ki so ubogi v duhu, ki se v svoje ubožtvo voljno podajo, njih bo nebeško kraljestvo, — ubogi Lazar je bil vzeti v naročje Abrahamovo, neusmiljeni bogatec pa veržen v peklenski ogenj. Bodi kristjan! zadovoljen s tem, kar si pošteno pridelaš, bodi vesel, ako se tvojemu bratu dobro godi, bodi pobožen, pravičen, vesten v svojem djanji, derži se Jezusa in njegovih zapoved, stori dobrega, kjer in komur zamoreš, tako si boš nabiral zakladov, ki jih molj in rija ne sne, ki jih ogenj in toča ne pokonča, ki jih nobena nesreča ne vzame, ki celo po smerti za teboj grejo v neznano večnost. Ako pa imaš posvetnega blaga, ne stavlaj svojega zaupanja na nestanovitno bogastvo, ampak na živega Boga, ki vsakemu deli po svojej modrosti, obogatuj na dobrih delih, in si zbiraj zakladov za večnost.

Sodite sami, ljubi kristjani! kateri nauk nam je porok večje zadovoljnosti, nauk skazenega sveta, ki ljudem bogastvo kaže, kterega le redkokteri doseže, ali nauk svete cerkve, ki napeljuje ubogega in bogatega zadovoljno živeti, in večnega bogastva enkrat se udeležiti?

3. Da bi pa brezbožni zapeljivci svoje hudobne naklepe mogli izpeljati, so se posebno v eno gonjenje zagrizli, ali prav za prav to eno gojenje na svoje bandero zapisali: sovraštvo zoper sveto vero in cerkev Jezusovo. To početje imenuje sv. Janez napuh življenja. Oče napuha je peklenski duh, ki je zavoljo napuha iz nebes bil pahnjen, ki naprej in naprej nasprotuje večnemu Bogu in njegovi resnici. Napuh je trosila peklenska kača v serce prvega človeka, da je grešil in paradiž, gnado božjo zgubil; — napuh, po peklenski kači v človeško serce vtrošen je oče vsega sovraštva in preganjanja sv. cerkve in njegove od Boga jej dane resnice. Človek je po svojej duši, ki ima pamet in voljo Bogu podoben; človeška pamet je iskra božje pameti, in zamore posvetne

reči, natoro in njene postave preiskovati in slediti, in najčverstejšje reči iznajti. Pa namesto da bi človek svojemu stvarniku za tak visok dar hvaležen bil, vzdiguje se zoper svojega Gospoda, taji resnice, ktere nam je Gospod sam razodel, in izdaja svojega Boga. O kristjani! ali ni čudno, da se tukaj največi napuh in največe ponižanje srečata; največi napuh, verne resnice ovreči, Boga, neumerljivost duše tajiti, milosti božji, ki se nam je po Jezusu prikazala, nasprotovati; — zraven pa je največe zaverženje samega sebe: neumni živini se enakega storiti! Kaj mora iz take zmote priti? Še ni preteklo polnih sto let, kar se je na Francoskem kervavo dokazalo, kam se pride, kedar se ljudem sv. vera vzame. Tam so bili zviti modrijani po svojih pismih in naukih sv. cerkev zasmehovali in počasi eno resnico za drugo spodkopali — neverstvo je tam šega ali „moda“ postala. Ko je huda, strašna revolucija ali prekucija navstala, začeli so ljudje, ki so jim bili vero ukradli, bolj in bolj razsajati, kralja so odstavili, njega in kraljico umorili. Za njima se je prelivalo neizrečeno veliko kervi — da kratko rečem, na 1,200.000 francozov, moških in ženskih, zlahtnih in kmetov, nedolžnih otrok in starih je kervava puntarija pomorila. Križe so podirali, cerkve zapirali, altarje porušili, za Boga so človeško pamet izklicali, namesti Marije device nesramno ženstvo na altar posadili in počenjali, kar se izreči ne spodobi. Vse to in še drugo se je godilo v imenu prostosti, enakosti, braterstva. Strašno je terpela država po tej puntariji, dokler da je Napoleon sam spet božjo službo vpeljal, in sv. cerkvi pravice dal, in sam večni Bog ve, ali je terpljenje prelepe francoske dežele že pri kraju.

Sklep.

O usmiljeni Jezus! odverni od nas šibe svoje pravične jeze, daj nam po svoji neskončni milosti, da bodo v naši ljubi domovini sovražniki tvoje cerkve pri svojih hudih naklepih osramoteni, daj, da bodo mlačni vneti, zvesti poterjeni, zapeljani in oslepljeni spregledali in svoje zveličanje spoznali, da bomo vsi le pri tebi in tvojej resnici, v tvojej zvesti službi svoje zveličanje iskali. Amen.

Postne pridige.

(Spisal in govoril v Ptujju l. 1845 Fr. Cvetko.)

I. Pridiga.

„Tedaj mu Jezus reče: Poberi se, satan. zakaj pisano je: Gospoda svojega Boga moli in njemu samemu služi.“

(Mat. 4, 10.)

V v o d.

Minili so dnevi svetskega veselja, in s hitrimi stopinjami se nam je to leto približal sv. post, v katerem vsakega med nami močni glas sv. cerkve opominja: pred Gospodom Bogom se ponižati, serčno moliti, poste pri pičlem obhajati, in druga dobra dela doprinašati; posebno pa nas v tem sv. času božja beseda k temu ostri, vsakega, posebno smertnega greha se izogibati, krivice popraviti, in se tako za vse življenje s pravim srcem k Bogu nazaj obrniti. Že na pepelnico so se začeli dnevi pokore. V znamenje nam potrebne pokore je dala tisti dan naša ljubeznjiva mati katolijska cerkev glavo svojih kristjanskih otrok s pepelom potrositi, kakor s spodobo človeške spremenljivosti in pokore, in vsak je med tem, ko se mu je pepel na čelo potrosil, nad sebo te besede izgovoriti slišal: „Premisli človek! da si prah, in da se boš drugočas na prah preobernil.“ Ker je prvi človek Adam prepovedani sad jedel in post prelomil, zato se je božji sin 40 dni in 40 noči postil in nam pokazal, da je od grešnikove strani pest potreben, če hoče božjo jezo potolažiti. Sv. Avguštin od sebe pravi: „Jes sam sebe ostro strahujem, da bi mi Bog grehe odpustil; jes sam sebe kaznujem, da bi on meni pomagal in se jes njemu dopadel.“ Tako mi vsi pri začetku sv. posta moramo od sebe reči: Tudi za nas je post potreben, da si na zemlji kaj pritergamo, (ovači) drugači nam Bog ne bode nebes priložil; tudi za nas je potreba, da svoj život strahujemo, (ovači) drugači ne bomo svoje duše okovarili. — Poleg tega, da se je Jezus 40 dni in 40 noči postil, moral je tudi od hudiča trojno skušnjavo prestati. Hudi duh si je namreč naprej vzal, našega Odrešitelja v greh zapeljati in tako naše odrešenje zabraniti. Ali Jezus Kristus je hudiča, greh in pekel s tem premagal, da v nobeno skušnjavo ni privolil, in pri vseh skušnjavah hudiču božjo besedo pred oči stavil. Ravno tako, kakor Jezus moramo tudi mi skušnjave zatirati. To bode se pa zgodilo, če bomo sami sebe zatajevali in božjo besedo vedno v sercu nosili.

Dragi sobrat! ljubljeni kristjan! ti bi rad vedel, ktera vrata

tebi cesto v nebesa odpirajo? Jes ti tako rečem: „Le zatajaj sam sebe, in nebeška vrata bodo se ti gotovo odperla.“ O tem bom tudi v svojem današnjem nauku govoril; jes vam bom razložil:

1. Kaj se pravi samega sebe zatajevati?

2. Kako potrebno nam je, da sami sebe zatajujemo?

Vse besede bodo govorjene v imenu in na čast Jezusa Kristusa. — Bodite pripravljeni!

I. del.

Posebno tri reči so, ki nas v greh zapeljavajo in nam skoz to nebesa zapirajo namreč: grešna poželjivost našega lastnega mesa, zunešnji svet s svojim praznim veseljem in vkanljivim blagom, in sovražljivo podpihovanje od strani pekla ali hudiča.

Nagibanje k hudemu prinesemo vsi že s seboj na svet; to nagibanje je ostanek izvirnega ali podedovanega greha. Pri sv. kerstu se nam sicer podedovani greh izbriše, ali poželjivost do hudega nam ostane. In ta želja do prepovedanih reči nas skoz vse naše življenje v greh napeljava. Tako nas uči sv. apostelj Jakob rekoč: „Vsak človek terpi skušnjavo od svoje poželjivosti, ki ga k hudemu napeljava. Potlej, ko poželjenje spočne, rodi greh; greh pa, ko je storjen, rodi smert.“ (Jak. 1, 14. 15.) to je, zgubo božje milosti in večnega zveličanja. Pervi sovražnik tedaj, kterega moramo premagovati, je grešna poželjivost, in ta stanuje prav v našem sercu.

Drugi sovražnik našega zveličanja je zunanji svet s svojim praznim veseljem in vkanljivim blagom. Zato nas opominja sv. apostelj Janez: „Ne ljubite ne sveta, ne tega, kar je v njem. Ako kdo svet ljubi, ni Očetove ljubezni v njem; zakaj vse, kar je na svetu, je poželjenje mesa, in poželjenje oči in napuh življenja, kar ni iz Očeta, ampak iz sveta.“ (I. Jan. 2, 15. 16.) Tudi sv. Jakob nas opominja: „Ali ne veste, da je prijateljstvo s tem svetom sovražstvo z Bogom? Kdor tedaj hoče prijatelj tega sveta biti, postane sovražnik božji.“

Ali ne samo proti svojemu mesu in zapeljivemu svetu se moramo braniti, nego tudi proti tistemu hudemu duhu, ki je naše perve stariše zapeljal, proti hudiču, ki je bil hudodelnik in lažljivec od začetka sveta. Jezus Kristus je hudičevo moč poterl, ali ne celo ukončal. Zato še hudič vedno naprej ljudem zadevlje in njim pogubo pripravlja. To popriča sv. pismo na več krajih. Sv. apostelj Pavelj piše v svojem listu na Efežane tako: „Oblecite božje orožje, da zamorete obstati pred zalezovanjem hudičevim; ker ni se nam vojskovati le zoper meso in kri, ampak zoper poglavarstva in oblasti, zoper gospodovalce tega temnega sveta, zoper hudobne duhove v podnebjū.“ (Eph. 6, 11. 12.) Ravno tako

nas sv. Peter opominja rekoč: „Trezni bodite in bedite; zakaj vaš sovražnik, hudič, hodi okoli kakor rjoveč lev, in išče, kogar bi požerl.“

Od tega trojnega sovražnika vseh ljudi na zemlji prihajajo tudi vsi grehi, ki se na svetu doprinašajo. Iz poželjivosti našega mesa izhajajo: požrešnost in pijanost, umanjost (lenoba) in zapravljivost, in vse verste nečistosti. — Zunanji svet s svojim blagom in veseljem nas zapeljava v skopost, vkanljivost, v krivičnost, v neusmiljenost, v tatvino in tolovajstvo. — Hudi duh nas slepi, da smo prevzetni, odviše velike časti željni; da smo radi okorne volje, naprejpostavljenim nepokorni, da preveč na gizdo vlečemo, da sami sebe črez red hvalimo in blišnjega zaničavamo. — Iz te trojne žile človeške grešnosti poprek izvirajo: zanikernost serca, krive prisege, želja hudo s hudim poverniti, zavistost, laži, nevoščljivost, veselje nad škodo svojega blišnjega, in podiranje ptuje sreče. —

Kteri človek se tem grešnim nadražbam stalno proti stavi, naj pridejo že od lastnega mesa, od zunanjega sveta ali od budega duha, kdor njim ne privoli, kdor nje zaduši, tisti samega sebe zatajuje. Bogu dopadljivo zatajevanje samega sebe tedaj je, če ti grešne želje do prepovedanega zavžitka, postavim, do mesa v postnih dnevih, tolažiš; če svojim ustom, ki bi rade kaj boljšega jedle ali pile, boljše jed ali pijačo prikratiš, in se zavoljo Boga s prostim živežem zadovoljiš; če si tisto veselje pritergaš, ki bi te utegnilo v spolnjevanju tvojih dolžnosti motiti. — Ti samega sebe zatajuješ, če svoje nagnjenje k umanjosti (lenobi) premagaš, in se oserčiš tako dolgo, kakor je mogoče, iz ljubezni do Boga zvesto delati. — Če pri težavah svojo nepoterpežljivost, in pri razžaljenju, katero od sovražnika prejmeš, svojo naglico strahuješ in tolažiš; če imaš priliko tebi učinjeno krivico z enako ali še hujšo krivico poverniti, pa ti ta grešni občutek zadušiš in še razžalniku dobroto učiniš, tedaj si samega sebe zatajil; in Bog te bode s svojo milostjo okrepil in tvoje zatajevanje z nebesi plačal. — Tudi tisti sam sebe zataji, ki po nedolžnem ali po vrednem prijeto kreganje ali kazen s ponižnostjo in poterpežljivostjo prenaša; ki v sramožljivem in-boga-boječem življenju stalen ostane, naj se mu prevzetni posvetnjaki kakorkoli posmehavajo, naj ga karkoli grajajo in motijo. Tudi tisti kaže, da sam sebe zatajuje, ki take lačne nasiti, in takim zapuščenim bolnikom streže, katerih v sercu nima rad. — Deca (otroci), ki nemarne stariše spoštujejo; možje ali žene, ki imajo z zakonskim tovarišem ljubeznjivo poterpljenje, se tudi zatajujejo.

Meni se zdi, da zdaj že zastopite, kaj se pravi samega sebe zatajevati. Poleg tega pa še vam moram razložiti, kako potrebno je, da sami sebe zatajujemo.

II. del.

Potrebno je, da sami sebe zatajujemo. To se očitno pokaže iz besed Jezusa Kristusa, ki pri sv. evangelistu Matevžu tako pravi: „Kdor hoče mene nasledovati, naj zataji sam sebe; naj vzame svoj križ na svoje rame, in naj hodi za menoj.“ — „Nebeško kraljestvo silo terpi, in le tisti, ki ga s silo k sebi potegnejo, bodo ga zadobili.“ Te besede nas prepričajo, da se nebes le tisti vredni napravijo, kateri si prizadevajo, svoje grešne želje berzdati; katerim nobeden trud, nobena težava ni prevelika, kedar za to gre, svojo vero pred svetom pokazati ali v sercu svojo pobožnost poterditi. — In na drugem kraju, pri sv. evangelistu Marku nas Jezus Kristus tako opominja: „Če tebe tvoja roka ali noga pohujša, odsekaj jo; če te pohujša tvoje oko, izderi ga; ker boljše je za tebe, da z eno nogo in z eno roko v večno življenje greš, kakor da bi obe roki, obe nogi, obe očesi imel, in v peklenški ogenj veržen bil, kjer červ ne umerje, in ogenj ne ugasne.“ — Kaj drugega pomenjajo tudi te besede, kakor to le: Človek! odpovej se najljubšemu, zapusti najdražje, daj od sebe najpotrebniše, preterpi rajši največe bolečine, preden bi v kak greh povolil. — Ravno tako nas tudi sv. apostelj Pavelj uči v svojem listu do Tita rekoč: „Milost Boga, našega Zveličarja, se je prikazala vsem ljudem, ktera nas uči, da se odpovemo hudobiji in posvetnim željam, ter trezno, pravično in bogaboječe živimo na tem svetu.“ (Tit. 2, 11. 12.)

Poleg evangeljskih besed glejte, ljubljeni sobratje, na zaderžanje svetnikov, ki so se le skoz to posvetili, da so sami sebe v prepovedanih rečeh berzdali, v dopuščenih strahovali, in na tak način samega sebe zatajevali. — Glejte v starem zakonu Abrahama, Bog mu zapove, edinega sina Izaka umoriti in darovati. Pač težka zapoved za gorečo ljubezen očetovega serca; ali Abraham ne mermra, on se ne izgovarja in ne ustavlja; on samega sebe zataji, ker iz ljubezni do Boga hoče zapoved izpolniti; sam namreč ljubljenemu sineku na smertni verstici derv oči zaveže, sam nad njim z ostrim nožem zamahne. Sin mu je dragi, ali Bog še kam dražji; Abrahamovo serce je z žalostjo obteženo, je kervavo, ali on hoče rajši vsako bolečino prestati, hoče rajši najljubše zgubiti, samo da se Bogu dopade. In Bogu je Abrahamovo zatajevanje res bilo prijetno, ker angelja je poslal, ki je kervavo daritev zabranil; Bog se je zadovoljil s serčno daritvijo. Ti pa, moj kristjan, mermraš in v nespameti preklinjaš, ako se ti kateri otrok k vojaščini odžene, ali ako ti kateri umerje. Ker se samega sebe ne zatajiš, zavoljo tega pa Bog te po drugih krajih ne blagoslovi tako, kakor je pokornega Abrahama blagoslovil.

Učite se dalje nad egiptovskim Jožefom zatajevanja, ki se ni dal od lepote in sladkih obljub svoje nečistosti željne gospodarice oslepiti, in je rajši v vozo (ječo) šel, rajši vso sramoto prestal, kakor

da bi v nečisti greh privolil. Koliko dobrot bi si bil lahko zavžival, ko bi bil želje svoje gospodarice spolnil? Ali on je rajši v vozi z nedolžno vestjo, kakor v zlati hiši s krivičnim srcem. On se ne boji človeške jeze, ker se boji božje sodbe. On samega sebe zataji, in to je bil vzrok, da je postal kraljev namestnik v egiptovski deželi. Ko bi se bil Jožef v greh podal, bil bi se Bogu zameril, in Bog bi pripustil, da bi mož Putifar krivično ljubezen izvedel, ter bi Jožefa na žive dni v vozo pahnil in bi še tudi svoje žive dni moral pri sebi nositi peklenske straha krivične vesti. — Ali zatajiš samega sebi, ti mladeneč! ali premagaš sama sebi, o deklíč! kedar te gladke obljube zapeljivca v greh vabijo? Pač redki so današnji dan premagovavci svojih lastnih želj; ravno zato pa si mladi ljudje svojo sročó tako pogostoma poderejo, ker nočejo sami sebe zatajevati.

Toda v novem zakonu se nam še prikaže veliko večí broj (število) svetih zatajevalcev. Kaj so prestali aposteljni Gospodovi zavoljo sv. vere, zavoljo kraljestva božjega? Koliko potov so storili? Koliko nevarščin, koliko težav so preterpeli? Po enem kraju so morali terdno delati, da so si živež prisluzili, po drugem kraju pa so morali sovraštvo in preganjanje prenašati, ko so evangelje Jezusa Kristusa pridigovali. Le poslušajte, kaj sv. apostelj Pavelj sam od sebe piše: „Če se jes primerim z drugimi kristjani, opravil sem več, kakor kateri koli drugi. Bil sem v mnogih nadlogah, večkrat v ječah, v ranah érez mero, velikokrat v smertnih nevarnostih. Od Judov sem jih petkrat po štirideset eno menj prejel. Trikrat sem bil s šibami tepen, enkrat kamnjan, trikrat sem se z barko potopil in noč in dan sem bil v globočini morja. Velikokrat sem bil na svojih potih v nevarnostih na vodah, v nevarnostih med razbojniki, v nevarnostih med rojaki, v nevarnostih med neverniki, v nevarnostih v mestu, v nevarnostih v samoti, v nevarnostih na morju, v nevarnostih med lažljivimi brati; v trudu in reví, v mnogem čuvanju, v lakoti in žeji, v pogostnih postih, v mrazu in nagoti. Zraven tega, kar je zunanjega, imam svoje vsakdanje opravke, in skerb za vse cerkve.“ (II. Kor. 11, 23—28.). — Kakor sv. Pavelj, tako so vsi njegovi soaposteljni prestali dosti težav in britkosti; so sami sebe zatajevali, so ves svet kot spremeljivo troko porajtali, samo zato da so si nebeško kraljestvo pridobili.

Preglejte, ljubljeni sobratje! življenje vseh svetnikov, in nobenega ne bote našli, kateri ne bi bil ostro samega sebe strahoval, kateri ne bi bil samega sebe zatajeval. — Poglejte njihove dolge in ostre pokore. Svetniki so se zadovoljili z najpotrebnišim stroškom, z najprostejšim in ostrim oblačilom, in so na stran postavili vse prazno veselje tega sveta. Sv. Pavelj puščavnik je svoje bogastvo pustil v Egiptu, potem pa je devedeset let v puščavi prebival. Njegovo prebivališče je bil podmol pod neko pečino, njegova pijača čista voda, njegova jed malo sadja in kruha; oblačilo si je na-

pravil iz listja dreves. Iz tistega listja je tudi posodo pletel in kar je iz te prodaje rešil, si je kruha kupil. — Glej, človek, kako Bog tistega okrepi, kateri samega sebe zatajuje.

Nadalje pogledjte, ljubljene sobratje! nad svetniki, kako so zaničevali obljube bogastva, zametavali obečavanja leskeče časti, in za nič porajtali najstrašnejše groznje. Sv. Neža je bila mlada in lepa devica. Dosti bogatih pa nevernih ženinov jej je zakon ponujalo. Ali ona je sama sebe zatajila, si je dala rajši glavo odsekati, kakor bi se Jezusu Kristusu odpovedala; rajši je umerla, kakor bi nečistosti privolila. — Lep je človek, ko v svoji mladosti cvete, ali še veliko lepši je, ki v mladostnem cvetu Bogu iz vsega serca služi. — Svetniki so sredi svetskega šuma, sredi največje oblasti, najmogočnejšega bogastva svoje dušo pred večno pogubo okovarili (obvarovali). Sveti Arih je bil cesar nemške dežele, pa je vendar ostal vse žive dni bogaboječ in iz serca ponižen. Sv. Frančišek Borgias je deželno vladarstvo svojemu sinu prodal in kot siromak v Jezuitovski samostan stopil. — Če ti posvetnega blaga nimaš, tedaj se mu lahko odpoveš, ali če imaš blaga in se ga vendar v svojem sercu kerčiš, kakor da ga ne bi imel, ter ž njim drugim dobrote skazuješ, tedaj imaš zasluženje pri Bogu, ker sam sebe zatajuješ. — Sv. mešniki in škofje so ob vseh časih kerščanstva morje preplavali, puščave prehodili, vse nevarščine in trude prestali, samo da bi nevernim ljudstvom svitlobo nebeške resnice prinesli, da bi njim sv. evangelije pridigali. Sv. Frančišek Ksaverij se je podal na kraj sveta, da bi nevernike v kerščanski veri podučil in jih v nebesa spravil. Med svetniki najdemo tudi ljudi iz najbogatejšega in najzlahtnejšega pokolenja, ki so se iz celega serca in vse žive dni postrežbi siromakov in bolnikov vdali. Sv. Elizabeta, hči ogerskega kralja, in žena deželskega oblastnika je iz svojega premoženja hram (hišo) za bolnike postavila. Ker je njeno stanovanje bilo na visokem bregu, prišla je vsak dan doli z brega k bolnikom, jim z lastnimi rokami vraštvo in jed podavala, rane snažila, in jih tudi z besedo tolažila. Tako je sv. Elizabeta sama sebe zatajevala. Kdor bolnikom streže, Kristusu streže; kdor bolnike obišče, Kristusa obišče. Vi kristjani, imate najbližnjo priliko sv. Elizabeto nasledovati, če domanjim bolnikom voljno strežete. Otroci! ne zapustite svojih starišev na bolni postelji! Zakonski tovariši, pomagajte svojim bolnim tovaršicam; zakonske žene, skažite se bolnim možem kakor njihove najboljše prijateljice. Kdor svojega bližnjega zavoljo Boga ljubi, tisti vse lahko prenaša, tisti tudi lahko samega sebe zatajuje.

Znajdejo se tudi taki svetniki, ki so se dali v železo vkovati, da bi svoje sobrate oteli. Sv. Pavelj je sam sebe prodal, da bi sina neke vdove iz sužnosti rešil. O zatajevanje vzvišeno nad vso hvalo, o zatajevanje, katero zamore le Kristus naplačati! — In k vsemu temu premisljite, dragi sobratje, kako silne smerti so svetniki pre-

stali! S kamenjem so bili posipani, od divje zverjadi raztergani, od ognja požgani, njihova trupla so se v vrelo olje vtapljala, da s smolo so se polijala in po noči v rimskem mestu užgala, da so namesto drugih luči svetila. In čeravno so ti sv. ljudje svojo neusmiljeno smert naprej videli, so vendar kervavi smerti z veseljem proti šli. Zakaj tako? Ker so sami sebe zatajevali, le za Boga živeli in vedeli, da jih smert pripelje v pravo domovino. — Ne mislite tudi, dragi kristjani! da je takih vernih naslednikov Jezusa Kristusa le mali broj bil; o ne, bila jih je tolika množica v katoljski cerkvi, da se namreč prešteti ne more.

Glejte potem, ljubljene sobratje! s kolikim trudom, s kolikim zatajevanjem so svetniki nebesa iskali. Ali je morebiti za nas druga cesta v nebesa, kakor je bila za nje? Ali nam ni treba na tenko po zapovedi božji živeti? Ali je nam dopuščeno v grehah veselje iskati, in se vendar še na nebesa zanašati? Take misli, ko bi jih imeli, bile bi narobe. Brez dela ni nobenega plačila; brez setve ni žetve; brez zatajevanja ni zveličanja. Bog vendar pri nas, dragi moji! ne išče tako ostre pokore, kakoršno so nekteri svetniki sami prostovoljno doprinašali. On ne tirja od nas, da bi morali svoje hrame (hiše) in svojo glešt (premoženje) zapustiti; on le hoče, da ne bi svojega serca samo na ta svet vesili, in da bi s posvetnim blagom tudi siromakom pomagali. On vam ne nalaga dolžnosti, da bi morali v daljne dežele oditi ptujih ljudi sv. vere učiti; on vam nalaga, da bi na svojem domu nevero zaterli in da bi zabranili razuzdanje zaderžanje otrok in družine z molitvijo, z lepimi nauki in bogaboječimi zgledi. On noče, da bi se samo z divjim korenijem ali poprek z rodo jedjo živili, ali to je njegova volja, da bi si konči postne dni kaj pritergali, se mesene jedi zderžali, ter ne v požrešnosti, ne v pijanosti, nego v treznosti in zmernosti živeli. Bog vam ne prepove veselja si vživati, ali to vam naročuje, grešnega veselja se ogibati, in dopuščenem veselju red in mero deržati.

Kar Bog od nas tirja, je le mala troha proti temu, kar so svetniki terpeli in storili. Ali mi se tudi to malo troho dolžnosti spolniti krčimo; mi se nočemo premagati, nočemo sami sebe zatajevati. Kako puhli in umanji (leni) smo pri dobrem! Kako mudni pri molitvah in pri pobožnih opravilih! Kako hitri in pripravnega serca pa smo, kedar se zove k igri, k prevzetnosti, k požrešnosti in k razuzdani tovaršiji. Samo pokoj in dobrota nam je povoljna, črez delo in trud pa radi mermramo. —

Kako zelo so se pač časi spremenili! Skoro povsodi, v mestih in na vesnicah se najde sama nemarnost, sama poželjivost po jedi in pitvini, in po grešnih rečeh. Za nasitenje in kermljenje te poželjivosti so nam dnevi prekratki, ali za posvečenje naše duše, za doprinašanje prave srečne pokore so nam ure predolge. Naši stari očetje so po nedeljah in zapovedanih praznikih z odkrito glavo svoje njive, travnike in vinograde obiskavali, jih z blagoslovljeno

vodo škropili, in Boga hvalili, da jim je blagoslov dal in nesrečo odvernili; današnji dan pa se pri naših farah po nedeljah in svetkih več ljudi v kerčmi znajde, kakor pri večernici in pri kerščanskem nauku. — Ko so naši stari očetje po nedeljah in praznikih namenili v cerkev iti, stopili so vred ter so vsi vkup iz ene vesi ali občine z glasno molitvijo šli k božji službi; tako je izostalo vse ogovarjanje, izostala je vsa prevzetnost. Današnji pa deklič, ko v cerkev grejo, šepetejo od novih šeg, žene bližnje ogovarjajo, moški mladi in stari po vsem potu noter do cerkvenih vrat tobak kadijo. O grešna in slaba priprava za božjo službo! Vi hočete v cerkvi z Bogom govoriti, pa imate vse raztrosene misli; hočete milost božjo iz cerkve domu nesti, pa ste pred njim z nesnažnim srcem, kterega na mešnem potu z bodikakimi besedami in željami natepete. Ali se tedaj morete čuditi, da vas Bog zapusti, ker vi Boga zapustite in zaničujete. — Tudi posti se sedanji čas malo porajtajo. Ne samo v mestih, tudi med kmečki ljudmi se v nekterih krajih postne dni vnevar meso zavživa; vozniki si tela clo v greh ne rajtajo, mestni hlapci in dekle so vendar, dasiravno nobenega posta ne deržijo, mirnega serca, poslušajo razuzdane nevernike, svojo pravo vero zgubijo, in si poleg tega, ker postov ne deržijo, samo pekel služijo. — Kristjani prvih časov in svetniki so sami sebe zatajevali, in dostikrat rajši umerli, kakor bi post prelomili. Na to pomisli in boš videl, da ti en dan pri samem kruhu živeti ne bo zdravja in življenja vzelo, če si pri takih ljudeh v službi, ki ne porajtajo na post.

Slednjič mi dopustite na vas vse še le vprašanje: Veste, vi ljubljani moji kristjani! od kod to pride, da se vselej, kolikorkrat k spovedi pridete, z vekšine vedno črez stare grehe obtožujete? To pride od tega, ker sami sebe ne zatajujete; ker si ne prizadevate, sami sebe strahovati. Zavoljo tega ste vedno nepoterpežljivi; zato v svojem sercu vedno do sovražnika staro jezo nosite; zato ste zmirom mermravi, in samih posvetnih misli; zato ste ogovorljivi in brez kerščanske ljubezni. — Ker si ljudje dandanes nočejo ničesa pritergati ne pri jedi, ne pri pitvini, ne pri oblačilu in ne pri veselju, zavoljo tega se znajde na svetu toliko zapeljanih deklic; zato se nečisti grehi v nemar doprinašajo; zato se prosti ljudje črez svoj stan in črez svoje premoženje nosijo; zavoljo tega je današnji dan tudi toliko zapeljivcev, toliko hiš, ki dan na dan na boben pridejo. — Če hočete vedeti, od kod pridejo hretljive bolezni, kterih ljudje pred nekaj časom namreč po imenu niso poznali; od kod toliko zapuščenih otrok brez stroška, brez oblačila, brez straha, brez muke in brez vere; od kod take goste tatvine; od kod sedanji spiti in slabi človeški rod; od kod z razbojniki moškega in ženskega spola napolnjene vože (ječe)? To vse pride od tega, ker ljudje sami sebe ne strahujejo, sami sebe ne zatajujejo. Te škodljive prikazni so kazen božja na zemlji. Kaj pa tebe razsvajeni svet

še le v večnosti čaka? Vi sovražniki kerščanskega zatajevanja ne bote dobili večnega življenja; vi bote v last prijeli večno pogubo. Sv. apostelj Pavelj nam vsem tako pravi: „Ne vkanjujte sami sebe! Niti kurberji, niti malikovalci, niti prelamovavci zakona, niti tatje, niti skopci, niti pijanci, niti preklinjevalci, niti tolovaji ne bodo božjega kraljestva posedli; nego njihov delež bo z ognjem in žveplom napolnjena muža, ki je druga, pa večna smert.“ —

Sklep.

Kako dolgo še hočete vi na grešni cesti ostati? Kako dolgo bote še vi premišljevali skoz tesna vrata zatajevanja večnemu življenju proti iti? Ali vas ni strah pred časno škodo? Vas ni strah pred večno kaznijo? Ti moje ljubljeno kerščansko slovensko ljudstvo! stopi nazaj od grehov, ki so se med teboj vkoreninili, in podaj se na cesto pobožnosti, sramožljivosti in pokore. Jes sem tebe poprej po dostih krajih popolnejše in pridnejše spoznal in z veseljem gledal. Moja duhovna bratovska in pastirska ljubezen mene na to giblje, da bi si ti pri postih, pri praznikih, pri sramožljivosti, pri oblačilu kristjane poprejšnjega časa, da bi si ti svetnike katoliške cerkve za izgled postavilo; da bi po njihovem izgledu bogaboječe živelo in v Jezusovem imenu s tolažbo na nebeško kraljestvo tudi umerlo. Amen.

II. Pridiga.

„Jezus se je spremenil pred njimi in njegov obraz se je svetil kakor solnce, njegova oblačila pa so bila bela kakor sneg.“
(Mat. 17, 2)

Vvod.

Danešnje sv. evangelje ima za vse ljudi posebno vesel glas in posebno veselo prikazen; ker iz prigodbe, ktero nam danešnje evangelje pravi, izvemo, kaj se v nebesih godi, kaj nas na tistem zveličanskem torišču kot naše plačilo čaka. — Sv. pismo pravi skoz Davidove usta: „Bog je s svitlobo, kakor z oblačilom obdan“; in sv. apostelj Pavelj piše: „Bog stanuje v nepristopljivi svitlobi.“ Nebeško stanovanje je tedaj sama svitloba; zato ga mi Slovenci tudi imenujemo: svitli raj. — Kakor je Bog s čisto svitlobo oblečen, tako se bodo tudi, kakor Kristus za gotovo svedoči, izvoljeni v nebesih kakor solnce svetili. Sv. apostelj Janez pa nam o stanovanju izvoljenih to-le razodene: „Preljubi! zdaj smo otroci božji; in ni še očitno, kaj da bomo. Vemo, da bomo, ko se prikaže, njemu po-

dobni, ker ga bomo videli, kakošen je.“ (I. Jan 3, 2.) Ni resen? žalostna je tema, vesel pa je dan. In kako veselo je gledati večerno žerjavico, kedar solnce zahaja! Ali ta žerjavica je le slab lisk božje lepote; kako lep tedaj mora Bog sam biti! Pa lepi bomo v nebesih tudi mi, ker mi bomo ondi deloma božjo natoro na se vzeli; in ker bomo Boga od obličja do obličja gledali, bomo se v tem gledanju tako spremenili, kakor beli golob, ki se ves pozlačen prikaže, če o poldne na jasnem solncu stoji. Od Mojzesa nam pravi sv. pismo: Ko je bil 40 dni pri Bogu na gori Sinaj, in spet v dolino prišel, se je njegovo obličje tako močno svetilo, da ga Izraelci niso zamogli gledati. — Poleg tega svitlega prebivališča bomo si v nebesih tudi zavživali tovaršijo vseh zveličanih duhov. V nebesih je zbirališče vseh pravičnih ljudi; tam je prava domovina božjih otrok. — Mojzes je šest sto let poprej umerl, kakor je Elias na svet prišel. Na tej zemlji tedaj eden drugega nista videla, pa pri Bogu v nebesih sta se znašla, in sta zedinjena prišla na goro Tabor, Odrešeniku se priklanjat in se ž njim od bližnjega odrešenja grešnih ljudi spominjat. Trem učencem, Petru, Jakobu in Janezu se je ta nebeška prikazen že na zemlji tako dopadla, da bi radi za vsikdar tam ostali. Kdo pak ne bi rad tam bil, kjer ima Jezus izvoljene svetnike okoli sebe zbrane? Ali zdaj še za učence ni bilo mogoče za vsikdar pri zveličanih prebivati, ker so bili še z umerjočim telesom oblečeni. — Ali zakaj pa se je Jezus pred njihovimi očmi v nebeško čast spremenil? Zakaj jim je dal v nebeško veselje pogledati? Zavoljo tega, ker si je Jezus v skerbi bil, da bi se njegovi aposteljni in učenci dali zmotiti, ko bodo v kratkem času svojega mojstra in Gospoda, kakor kakega razbojnika na križu razpetega videli. Naj bi tedaj Jezus vero svojih aposteljnov in učencev poterdil, naj bi njim in vsem kristjanom za vse prihodnje terpljenje tolažbo podal, — zavoljo tega jim danes na gori Tabor pokaže nebeško čast in visokost, ki nje in vse prave vernike v večnosti kot plačilo čaka. — Jes vem, da tudi nas vse, kolikorkoli nas je živih, ima to željo: O, da bi tudi mi enkrat med izvoljenimi bili! o da bi tudi mi enkrat Boga v nebesih od obličja do obličja gledali! Če pa hočemo, da bi se ta zveličanska želja nad nami spolnila, moramo že zdaj tista znamenja na sebi nositi, ktera nam je Jezus s svojo besedo in s svojim življenjem priporočil; ktera so tudi vsi aposteljni, učenci in verniki vsikdar na sebi kazali. Moj nauk, ktereга hočem danes vaši pameti in vašemu sercu priporočiti, bode tedaj odgovor na vprašanje:

Ktera so glavna znamenja, ki jih mora vsak kristjan na sebi imeti, če hoče zagotovljen biti, da bo v nebesih prebival?

Božji Zveličar, Gospod Jezus! ki si se pred svojimi učenci na gori Tabor spremenil, spreoberni najprej naše slabo serce na vse

dobro, da bode naše življenje skoz spomin nebeškega veselja tudi v dobrem poterjeno!

Ljubljeni v Kristusu Gospodu! bodite s srcem in pametjo na mojo besedo pripravljeni!

Razlaga.

Kdor je pravi učenec Kristusov, tisti svoje življenje tudi po Kristusovem zgledu ravna, in bo tudi kakor zvest Gospodov hlapec od njega plačilo prejel. Če tedaj, o človek, hočeš v svetli raj priti, moraš biti

1. krotek in pohleven, kakor je naš Zveličar bil krotek in pohleven. On sam od sebe pravi: „Učite se od mene; zakaj jes sem krotek in iz serca ponižen.“ On je obljubil kraljestvo svojega nebeškega Očeta tistim, ki bližnjega ne čertijo, ki se nad razžalnikom ne serdijo, ki krivičnikov ne preklinjajo, ki bližnjega ne ogovarjajo, rekoč: „Ljubite svoje sovražnike, dobro jim storite, kateri vas sovražijo, in molite za nje, kateri vas preganjajo in obrekujejo; da bote otroci svojega Očeta, ki je v nebesih.“ (Mat. 5, 44.) In Jezus krotke ljudi očitno za otroke božje spozna, ko uči: „Blagor krotkim, zakaj oni bodo zemljo posedli;“ to je oni bodo paradiž v lastnino dobili. — Ko je Kristus na križu za svoje sovražnike prosil, je stotnik vojščakov to prošnjo poslušal, in kaj je na to rekel? On sam pri sebi pravi: „Po pravici, ta človek je božji sin.“ In zakaj tako sodi? Zato, ker je ljubezen do sovražnikov božje delo, ker tisti, ki sovražnike ljubi, božjo natoro na sebi kaže. — Med tem, ko je Zveličar na kervavem križu visel, se je več čudežev na zemlji in na nebu godilo: zemlja se je namreč tresla, solnce je otemnelo, ker je po njem žalovalo, pečine so pokale, vsa natora se je nad tistimi razserdila, ki so nedolžno jagnje božje v krivično smert spravili; on pa ni dal od sebe žale besede, temuč je za svoje sovražnike prosil. Ta prošnja se je zdela stotniku Longinu največi čudež, on sam začne na Kristusa verovati in mnogo poleg Jezusovega križa stoječih ljudi je terkalo na svoje persi, spoznalo svoje grehe ter pokoro delalo. — Po Jezusovem zgledu je tudi sv. Frančišek Ksaverij posebno krotek bil. Na kraju našega sveta, v Japanskem cesarstvu, v mestu Amangahi, pridigoval je sv. Frančišek na kraju, kjer se je jako dosti paganskega ljudstva sešlo, evangelije Jezusa Kristusa slišat. Nek človek pride k njemu in se napravi, kakor da bi ga hotel kaj poprašati, mu pa mesto vprašanja v lice pljune. Frančišek na to ne reče nič, ampak zbrise se in dalje podučuje. Ljudje pa se nad Frančiškom začudijo in si med seboj pravijo: „Vera, ki človeka tako premori in tako visoko črez človeške slabosti povzdigne, ne more od inod kakor iz nebes priti.“ In na mah se da eden najžlahtnejših in najučenejših paganskih

mož kerstiti. In tako so bili vsi svetniki, vsi mučenci katoliške cerkve krotki.

Poslušaj moj, kerščanski sobrat! še lep izgled kralja Davida. Kralj Savelj je svojega zeta Davida sovražil; deset let je bil David na pobegu pred Savljem, ki ga je hotel umoriti. Enkrat zaspi Savelj v nekem podmolu, kamor tudi David pride ter svojega sovražnika v popolno oblast dobi. Ali David odreže le cif Savljove suknje, ter iz podmola odide. Drugi dan pa David Savlju reče: „Oče, test! glejte cif od vaše suknje; to noč sem vas imel v svoji oblasti, ali Bog obvaruj, jes ne bom nikdar svoje roke na vas položil.“ Savelj se razjoče in reče: „Zdaj spoznam, da ne želiš krivice meni, ki tebi hudo zadevam; zdaj spoznam, da bo Bog tebe za menoj za Izraeljskega kralja postavil.“ Tako boš tudi ti, moj brat, v nebesih na veke kraljeval, če boš krotek in pohleven. Ljubi tedaj svoje sovražnike in razžalnike, in stori dobro nehvaležnim; s tako krotkostjo in ljubeznijo se napraviš vreden božjega detinstva in nebeškega zasluženja. Če pa svojega bližnjega sovražiš, svojega razžalnika preganjaš; če hudo s hudim povračaš; če tvoja usta kletvice kipijo, tedaj kažeš znamenja, da ne dohajaš med izvoljene božje.

2. Moraš biti ponižen in poterpežljiv tako, kakor tudi Zveličarja ponižnega in poterpežljivega vidiš. Jezus je edino-rojeni sin nebeškega Očeta, pa je vendar dvema človekoma, devici Mariji in sv. Jožefu pokoren; on je kralj nebeške časti, pa vendar težaško delo opravlja in si skoz 30 let s težkimi žulji kruh služi; angeljci mu v nebesih strežejo, on pa je na zemljo prišel ne da bi si dal postreči, temuč da bi on vsem stregel. Glej njegovo ponižnost! — Tri leta ni imel pokoja. Po dne je prehodil dolge in ostre ceste, ter od jutra do večera grešno ljudstvo učil; po noči pa je zveksine molil, in čeravno se je k pokoju podal, so mu vendar grehi celega sveta počinek jemali, in spanje od njegovih oči odganjali. — Na zemlji ni imel toliko lastine, da bi mogel glavo na svojo glešt nasloniti. Glad in žejo, zimo in vročino, trud in siromaštvo je ravno tako prestajal, kakor kterikoli hlapec, kterakoli dekla, kakor kterikoli prosti siromak. In vendar je bil vsikdar in v vsaki potrebi poterpežljiv. Kedar je bil čas za delo, ga Jezus ni odlagal, temuč je rekel: „Delajmo, dokler je dan, ker pride noč ko ne bo mogel človek nič opraviti.“ — Pri svojem opravilu je Jezus tako vesel bil, kakor pri jedi in pitvini. On sam pri sv. evangelistu Janezu pravi: „To je moja jed, da spolnujem voljo Tistega, ki me je poslal.“ — Največo ponižnost in največo poterpežljivost pa je Zveličar pokazal pri svojem rešnjem terpljenju in pri svoji rešnji smerti. On je bil vladar nebes in zemlje, in se je krivični sodbi nevernega Pilata podvergel. Pri vseh krivičnih tozbah je molčal. Težek križ so mu naložili na kervave rame sešibanega života, in ga je voljno nesel. Trikrat pade s križem, in vendar ne nevoljuje. Sam se rad na križ vleže, da se na-nj pribiti, in je poterpežljiv noter do smerti.

— Ja po pravici! On je prestal tisto terpljenje, ktereга smo si mi zaslužili, on je za nas bolečine prenašal. Zavoljo naših grehov je bil ranjen, in tepen zavoljo naše hudobije. Človeški rod bi moral dolg pri nebeskem Očetu plačati, ali Jezus se je ponižal in pri vsem terpljenju poterpežljiv bil, kakor jagnje, ki se v mesnico žene. — Kakor je Jezus Kristus sam le skoz terpljenje vreden postal, na desnici božji sedeti, tako tudi vas opominjam: skazžite se kakor pravi služabniki božji s poterpežljivostjo pri delu in dolgem bedenju; pri vseh težavah svoje službe bodite čverstega serca, zakaj vaše plačilo bo veliko v nebesih. Ne bodite takih misli, kakor da bi Bog veselje s tem imel, vas z nevoljami obtežiti, in v žalosti deržati. Če vam je Bog svetskega blaga in svetske časti prikratil, vam je s tem hotel priliko podati, naj bi v svojem težavnem stanu v ponižnosti in poterpežljivosti Jezusu Kristusu spodobnejši postali, in v svetlem raju ž njim vred kraljevali. — Kaj ti tudi moj težaški človek! kaj ti tudi pomaga, če črez svoj stan in črez svoje težko delo mermraš? Terpeti moraš vendar, ali hočeš ali nočeš. Če prenašaš težavo iz ljubezni po Boga, tedaj imaš pri njem plačilo; če pa črez težavo svojega stana mermraš, tedaj imaš po dvoje terpeti, namreč na tem in še tudi na unem svetu. Jezus Kristus sam tako pravi: „Le v poterpežljivosti bote okovarili (obvarovali) svoje duše.“ Mislite si zavoljo tega vi s težavami obloženi ljudje, da, kar terpimo, ni tisto, kar si za svoje grehe zaslužimo. Če je Jezus po nedolžnem za nastoliko terpel, zakaj mi grešniki ne bi iz ljubezni do njega tudi kaj terpeli! — Pa ravno z okornostjo, s prevzetno ošabnostjo, z mermravico in nepoterpežljivostjo si podložni in služekki ljudje sami nebesa zapirajo. Taki štimanci in nepoterpežljivi se mučenci za pekel, in ne bodo nikdar nebes videli. Kdor hoče v svetli raj priti in s Kristusom kraljevati, mora na zemlji ponižen in poterpežljiv biti.

3. Moraš biti darežljiv, če hočeš v svetlem raju božje obličje gledati. — Od Jezusa nam pravi sv. pismo: „On je po svetu okoli hodil, in dobrote skazoval“; tedaj je bil darežljiv, in po darežljivosti se spoznajo tudi pravi Kristusovi nasledniki. Oni lačne nasitajo, nage oblačijo, in bolnim postrezajo. Sv. Avguštín nas učí rekoč: „Kdor v bogajme daje, doprinaša veliko delo; zakaj on tisto opravlja, kar Bog sam opravlja.“ — Kako hočemo mi sami za vse naše grehe Bogu zadosti storiti? To nam ni mogoče. Tedaj si moramo od inod pomoči iskati, in to pomoč bomo pri Bogu z darežljivostjo zadobili. — Bogaboječí David tako pravi: „Dobro za tistega, ki se črez potrebnega in siromaka usmili; ob času nesreče bode mu Bog pomagal.“ Stari Tobija pa je svojemu sinu ta nauk dal: „Milošnja reši človeka kazni greha na zemlji, in večne smerti.“ — Tistemu kristjanu bode se na sodnji dan hudo godilo, za ktereга ne bodo siromaki prosili; zakaj dobro, ktero se siromakom stori, je Kristusu samemu učinjeno. Kedar se dar daje, siromak

samo roko derži, Kristus pa dar prejme; zato tudi hvala, katero siromaki za dar davajo, ne more biti prazna, temuč njihove zahvalne hesede: „Bog vam plati, Bog vam daj za ta dar nebesa,“ prederejo nebeške oblake in darežljivega človeka pred božjim obličjem priporočijo. Če pa ne moreš pravega, vrednega siromaka z darom razveseliti, pa imej vendar do njega ljubeznjivo serce, žaluj s siromakom vred zavoljo težave, ki ga tisči, moli za siromaka, naj mu da Bog milost, siromaštvo z voljo prenašati; moli tudi za vse tiste, kateri siromakom darujejo, zagovarjaj je pri tistih, ki jih z besedami obrekujejo — Bog plača darežljivo voljo tistega, kateri druga ne glešta. Od sv. Ožvalda piše brumni in učeni mož Beda: „Ta kralj Ožvald je bil jako darežljivega serca do siromakov. Enkrat mu je na vuzem (velikonoč) že darov zmanjkalo, dasiravno je še dosti lačnih beračev pred vrati kraljevske hiše stalo. Ožvald prejme sreberno skledo, v kateri se je jed na kraljevo mizo prinašala, in jo zapove z jedjo vred beračem nesti, ter ko bodo jed potrošili, sreberno skledo streti, in med siromake razdeliti. Škof Ajdan, ki je poleg Ožvalda sedel, prejme mu darežljivo roko rekoč: „Ta roka se naj nikdar ne postara.“ To se je tudi zgodilo. Ptuj kralj je Ožvalda v boju premagal, umoril in mu dal roke odsekati. Ali te darežljive roke niso segnjile, niso se posušile, temuč vedno skoz mnogo let čversto meso obderžale. — S to prigodbo nam Bog vsem kaže, da si tisti v nebesa pomagajo, kateri so darežljivi, ker če usmiljenih ljudi truplo ne segnije, tedaj bo gotovo tudi njihova duša v svitem raj u obdarovana.

4. Kteri hoče v nebesa priti, mora božjo besedo zvesto in rad poslušati; to je, mora k besedi božji veselje imeti; mora se ob pravem času v cerkvi znajti, mora evangeljske nauke v svojem sercu ohraniti, in po njih svoje zadržanje ravnati. — Vesel in sladek je glas iz domovine od očeta, od matere, od bratov in sester; vsak izmed nas rad ta glas čuje, vsak izmed nas rad od svojega domovinskega roda govori. Beseda evangeljska pa je glas iz naše prave domovine, iz nebes, od našega vsemogočnega Očeta, od Boga; od naše ljubeznjive matere device Marije; od naših bratov in sester, to je od svetnikov in svetnic božjih. Ali si boš ti, popotnik tega sveta, upal po smerti v svojo domovino iti, če ti zdaj na zemlji nočeš ničesa slišati od Očeta nebeškega, od svoje zagovornice device Marije, od svojih svetih bratov in sester? Ali se ne bojiš, da bi te oni zavernili rekoč: „Ti nisi nas na zemlji spoznal, mi pa zdaj tebe v večnosti ne poznamo.“ Zato pravi sam Jezus Kristus: „Kteri je iz Boga, posluša besedo božjo“, puhlim in nemarnim kristjanom pa se pogrozi: „Zavoljo tega vi božje besede ne poslušate, ker niste iz Boga.“ — Ali veste, dragi moji sobratje! kako znamenje je to, če vi božje besede ne poslušate? Iz vaše nemarnosti, iz vaše zamude pri poslušanju božje besede se spozna, da ste na svoji duši bolni. Kakor zdravo telo po hrani

Sv. Šte.
Jan oger
K. kralj
njegova
desna roka
nastoh.
njena.

hrepeni, tako zdrava ali zdravja željna duša besedo božjo ljubi. Zdramate se tedaj; denite na stran svetske skerbi po nedeljah in zapovedanih praznikih; idite božje besede poslušati; ona vas bo v nebesa ravnala in z Bogom pogodila. Božja beseda sicer ne šegeče človeških ušes, ali s tem bolje človeška serca giblje in meči. — Ljubljeni moji v Jezusu Kristusu našem Gospodu! idite vsakokrat ravnim potom v svojo farno cerkev; ne mudite se na teržišču; idite prej v cerkev, kakor mešnik božji nauk začnejo. Dobro bo, če bote pred razlaganjem božje besede v cerkvi pokleknili, svoje grehe v sercu objokali, in sv. Duha za razsvetljenje svoje pameti na pomoč poprosili. Tako se bode božja beseda rajši vašega serca prijela. Kedar je pridiga, govori Bog z vami; če nočete zdaj njegove besede poslušati, tedaj bode se gotovo zgodilo, da bi na sodnji dan radi vi z Bogom govorili, da bi radi od njega besedo usmiljenja slišali, ali takrat on ne bo hotel vas poslušniti.

5. Če hočeš gotovo v nebesa priti, tedaj moraš zakramente sv. pokore in presv. rešnjega Telesa večkrat v letu in vredno prejemati; večkrat v letu pravim, ker vsak dan večkrat v greh padeš. — Pokora nam je tako potrebna, kakor bolnikom zdravilo; zato nas Bog sam k pokori vabi, ker nam za pokoro zveličanje obečuje. Pri preroku Ezehielu pravi: „Jes nočem smerti grešnika, ampak da bi pokoro delal in živel.“ Ne odlagaj torej, grešna duša! svoje pokore. Grehi, naj so veliki ali mali, se morajo kaznovati. Če ti sam na sebi svojih grehov s pokoro ne kaznuješ, bo nje pa na sodnji dan Bog s tem ostrejšo kaznoval. Na sodnji dan bodo ljudje, ki so za večno pogubljenje odločeni, svoje grehe pred vsem svetom spoznali, objokovali in Boga za odpuščanje prosili; poprek bodo očitno pokoro delali, ali tista pokora se ne bo več v račun jemala, tisti jok ne bode več grehov zbrisal, tista bolečina njihovega serca ne bo več usmiljenja pri Bogu našla. — O grešna duša! ne odlagaj pokore, morebiti je današnji dan tvoj slednji dan na tej zemlji. — Povzij pa tudi večkrat vredno sv. rešnje Telo. Človeško serce znemore; najboljše naprejetje povsahne, če ga zavžitek presv. rešnjega Telesa ne okrepuje in k dobremu nagiblje. Ti se sam od Kristusovega Telesa ločiš, če presv. rešnjega Telesa ne zavživaš. Jezus pa se takim grozi, ker pri sv. evangelistu Janezu tako pravi: „Resnično, resnično vam povem, če ne bote jeli mesa Sina človekovega in ne bote pili njegove kervi, ne bote imeli večnega življenja v sebi.“ — Kristjan! če hočeš biti vedno čverstega in veselega serca; če se hočeš za nebesa posvetiti, tedaj prejemlji večkrat v letu vredno sv. zakramente.

6. Šesta pomoč v nebesa priti pa je: nepretergana molitev iz Boga ljubečega serca. Na to nas opominja sv. apostelj Pavelj rekoč: „Molite brez prenehanja;“ to je, imejte Boga vsikdar pred svojimi očmi; pozovite ga na pomoč, kedar delo začnete, zahvalite se mu, kedar delo opravite; ali jeste ali pijete,

ali delate, hvalite Boga z resničnimi besedami, z zvestim delom, s pobožnim življenjem. Sv. Avguštin nas tako tolaži: „Človek, če zapaziš, da ti Bog veselje k molitvi da, tedaj si gotov, da ti tudi svoje usmiljenosti ne bode odtegnil.“ Ko bi ti, moj sobrat, kateremu beraču zapovedal, vsak dan s prošnjo po dar hoditi, tedaj mu ga ne bi mogel odreči; tako bo tudi Bog kot večna resnica, noter do konca njihovega življenja tistim usmiljenje skazoval, kateri radi in zvesto molijo, ker on sam njim to molitev naroča. — Moji dragi sokristjani! molite v jutro, o poldne in zvečer; molite doma in v cerkvi. Kakor vojak ne sme brez orožja v boj iti, tako se kristjan brez molitve ne sme nikamor podati, se ne sme nikjer pomuditi. Molitev je najboljši varuh doma; molitev je najboljša obramba za grešnike, največa tolažba za žalostne, največe veselje za bogaboječe. Z molitvijo se čistost in sramožljivost najložeje okovari (obvaruje); z molitvijo se gizdost zatere in zavist izkerči. Kjer ljudje radi molijo, tam je mir v njihovih srcih in na smertni postelji. —

Sklep.

Konečno vas še, dragi bratje, opomnim: Če hočete gotovo zaupanje na svetli raj imeti, priporočujte se vsak dan v obrambo device Matere Marije; zakaj ona je morska zvezda, ki ljudem cesto v nebesa kaže; ona je pribežališče grešnikov. — Zelo blizo je čas, ko se bomo morali vsi izpričati, kako živimo in komu služimo. Glejmo zdaj in vselej na svoje zadržanje: je-li smo krotki, poponižni in poterpežljivi; je-li smo darežljivega serca in božje besede željni; je-li svete zakromente vredno in večkrat prejemljemo, je-li iz ljubečega serca molimo. — Vi bote mi rekli: Ti nam preveč nalagaš. Jes vam odgovorim: Ne rečem vam vsega naenkrat opraviti, le počasu, vsak teden, vsak mesec, vsako leto nekaj, pa bote popolnoma. — Dobro za nas, če ta znamenja zdaj na sebi zagledamo, in če jih bomo z božjo pomočjo noter do smerti na sebi ohranili. Na teh znamenjih nas bo Jezus Kristus za svoje izvoljene ovce spoznal, in nas z večnim veseljem obdaroval, kar vam iz vsega serca želim. Amen.

Šmarnice za leto 1880.

(Češčene Marije III. del; gov. J. S.)

„Sveta Marija!“
Cerkv. molitev

96

Vvod.

V podnožju visoke Pece na Koroškem stoji čedna kmečka hiša, v kateri je svoje dni prebivala pridna kerščanska družina. Gospodar Šimen je skerbno obdeloval svoje posestvo, katero je že njegov stari preded od ljubljanskega škofa kupil. Njegova ravno tako pridna kakor čedna žena Mina je oskerbovala domače reči, pa tudi svoje otroke prav lepo učila. Učila je otroke najpred pokrižati se, za tem pa Očenaš in Češčenomarijo. Nekega dne pripoveduje mali Nežiki od dobrega Očeta v nebesih, ki je vse stvaril, ki pa tudi pridno deco prav rad ima. „Mama“, vpraša deklica, „ali imamo pa tudi mater v nebesih?“ „Dro, dobro dete!“ odgovori Mina, imamo jo, in ona je še boljša mati, kakor tvoja mama.“ „Kdo pa je ta mati?“ dé Nežika. „Ja mati je Marija prečista devica,“ odgovori Mina. „Ona je mati Jezusova, je pa tudi naša usmiljena mati. In ravno s Češčenomarijo jej veliko veselje delamo, ako to molitvico vselej pobožno molimo.“ „O, o! kliče deklica, ter sklene nedolžne rokici, in v otročji pobožnosti večkrat ponavlja: „Češčena Marija, — češčena Marija!“

„Imamo mater, imamo usmiljeno, imamo najboljšo mater, katero dobro poznamo, dasiravno je ne vidimo,“ rečem danes tudi jes. In ta vse naše ljubezni vredna mati je Marija, prečista devica, prelepa majnikova kraljica. Te matere ne poznamo samo mi, temveč pozna jo nad dvesto milijonov kat. kristjanov, ki jo vsaki dan pozdravljajo s prelepimi angeljskimi besedami: „Češčena Marija!“

Molitev Češčenemarije je pa bolj božje kakor človeško delo, ker nebesa in zemlja so pripomogle, da se je zložila ta prelepa molitev.

Nadangelj Gabrijelj je na božje povelje učil njen prvi del. Sv. Elizabeta, ali prav za prav sv. Duh, ki jo je razsvetil, je pristavil drugi del, in sv. katoljska cerkev pa tretjega.

Sem vam, kristjani moji! pri lanski majnikovi pobožnosti razložil prvi in drugi del češčenemarije, bom pa letos, še dostavil razlaganje tretjega dela te prelepe molitve. Danes toraj bomo preišljevali:

1. Zakaj se imenuje Marija „sveta“, in
2. Kaj pomenja Marijno presveto ime.

O Marija, majnikova kraljica, devica prečista, bodi pozdravljena!

I. del.

So nekteri gospodje, ki se svetovalce imenujejo. Tako najdemo duhovskih in deželnih svetovalcev. Pa to so le po imenu. Za svet jih nihče ne vpraša. Le ime „svetovalca“ nosijo brez svetovalnega opravila. Ali je pa tako tudi pri Mariji? Je-li ona ni zaslužila, da je „sveto“ imenujemo?

V Celovcu pri kolodvoru je mnogo voznikov. Ta in ta te vabi, da bi se z njim v mesto peljal. Da bi te ložej dobil v svojo kočijo, ti daje častne imena, v katerih se tebi še sanja ne. „Vaša gnada!“ ti kliče, dasitudi si ti tako malo milostljiv gospod, kakor te hoče on zastoj voziti. Ti kakor pameten človek si boš mislil: To je le prazno prilizovanje. Teh imen jes nisem zaslužil. Je pa taka tudi pri Mariji? Njo kliče sv. katolijska cerkev „sveto“; — si je pa tudi Marija to slavno ime zaslužila? Nihče pod milim solncem si ni tega slavnega imena tako pošteno zaslužil, kakor Marija, prečista devica. In na baranje: „Je tudi naša dolžnost, da Marijo „sveto“ imenujemo, vam odgovarjam z besedami, ktere molimo pri sv. meši: „Vere dignum et justum est“, — res spodobi se, dolžnost je, prav in dobro, da Marijo častimo in jo „sveto“ imenujemo. Zakaj jo pa vendar tako imenujemo?

Marijo imenujemo „sveto“, ker je zares sveta.

Sveta je zavoljo svojih prelepih čednost: Zavoljo svoje ponižnosti, zavoljo svoje čistosti, goreče ljubezni do Boga in do bližnjega, in že zavoljo mnogih drugih čednost. — Sveta je, ker je bila že v svojem začetku vsa sveta, ter brez madeža izvirnega greha spočeta. — Sveta je, ker je bila napolnjena s tolikimi čednostmi in milostmi, kakor nihče drugi. — Sveta je, ker je bila oblagodarjena s sedmerimi darovi sv. Duha. — Sveta je, ker si je nabrala tako veliko zasluženja. — Sveta je, ker jo je Bog močno povzdignil ne le nad vse žene, ampak tudi nad vse ljudi, nad vse angelje, nad vse stvari. — Sveta je, ker je hči nebeškega Očeta, nevesta in posoda sv. Duha, in ker je v svojem deviškem telesu nosila Jezusa Kristusa, začetnika vse svetosti.

Ako vse te prelepe Marijne prednosti preišlujem, lahko spoznam, da je ni stvari na zemlji, pa tudi ne v nebesih, ktera bi se zamogla s toliko pravico „sveto“ imenovati, kakor Marija, brez madeža spočeta devica — prelepa majnikova kraljica. Ja, „sveta si o Marija,“ kličem tudi jes s sv. Ambrožem, „sveta si, in tvoje ime je dišeče mazilo, ki razsiplje dišavo božje milosti.“ Marijno ime — dišeče mazilo?! — O blagor nam, Marijuim otrokom!

Kaj neki pomenja Marijno ime, da ga sv. Ambrož dišeče mazilo imenuje? Poslušajte! povedal vam bom tudi to, in sicer v

II. delu.

Kedar Češčenomarijo molimo, Marijo z imenom zakličemo, rekoč: „Sveta Marija! Zakaj? Kaj pa pomenja ime Marija?

Beseda „Marija“ pomenja to, kar morska zvezda, jutranja zarja, gospa, grenkost morja.

a) „Zdrava morska zvezda, — božja mati zlata, — in dvica vedna, — nebes srečna vrata.“ — Tako pozdravlja sv. katoľjska cerkev Marijo, prečisto devico. Imenuje jo morsko zvezdo“, in sicer po vsej pravici, ker Marija nam je zemljanom še več, kakor na morju morska zvezda mornarjem.

Morska zvezda nič svoje svitlobe ne zgubi, če tudi še tako dolgo in še tolikanj svitlo na nebu sije; ravno tako tudi Marija clo nič ni zgubila od svoje deviške čistosti, akoravno je božjega Sina spočela in rodila. — Morska zvezda mornarjem pot kaže; ravno tako nam pot kaže k Jezusu Marija, morska zvezda in nam sveti s svojimi prelepiimi čednostmi. — Prečudna zvezda je vodila svete tri kralje, dokler da so našli Zveličarja; še svitlejša zvezda Marija vodi pa vse tiste, ki se na njo ozirajo tako varno, da Jezusa gotovo najdejo, ako ga le najti hočejo. Zato nas pa tudi spodbuja sv. Bernard, rekoč: „Kedar se vzdigajo viharji skušnjav in zadenete na skalovje nadlog: ozrite se na zvezdo, kličite Marijo! Kedar se v vas zaganjajo valovi nevoščljivosti in preganjanja: glejte na zvezdo, kličite Marijo! Kedar vas vznemirja velikost vaših pregreh in vas huda vest straši s strašno sodbo božjo: ozrite se na zvezdo, izrekujte Marijo! V nevarnostih in britkosti, v dvomih in zapuščenosti kličite Marijo, in to sv. ime naj nikoli ne zgine iz vaših ust, ne iz vašega serca!“

b) Jutranja zarja se Marija imenuje ne le samo zato, ker se je pred Jezusom, božjim solncem prikazala; ne le samo zato, ker nam je rodila solnce pravice, Jezusa, božjega Sina; ampak tudi zato, ker se po njej razlivajo nad nas vse milosti in gnade, kakor razsiplje tudi jutranja zarja svoje zlate žarke po neizmernem jasnem nebu in po celi zemlji.

c) Gospa se Marija imenuje, ker je mati Sina božjega, našega največega Gospoda. In ravno zato, ker je Marija mati Jezusova, mati našega Gospoda, je ona tudi najmogočnejša gospa v nebesih in na zemlji.

d) Marijno ime pomenja tudi morje, tudi grenkost morja. „Marija se po vsi pravici morje imenuje“, pravi sv. Albert, „in sicer morje milost, ki jih je ona prejela od Boga, in ktere Bog po njej drugim deli.“ Tudi se kliče Marija grenkost morja, ker je okusila v svojem življenju toliko bolečin in serčne bridkosti, kakoršne je zamogla prenesti le one, mati križanega Zveličarja.

Glejte kristjani moji! toliko lepega pomenja ime „Marija“. To ime je sladko in ljubeznjivo, je pa tudi skrivnosti polno in

mogočno, zato pa tudi uči sv. Bernard: „Kedar se to ime v pridigah oznanuje, nam je luč, ktera nas razsvitljuje. Kdor ga v svojem sercu premišljuje, mu bo jed, ktera ga močnega dela; in kdor ga na pomoč sklicuje, mu bo v pomoč v vseh potrebah.“ Ako bi bila Eva Marijno presveto ime poznala, ko jo je satan v podobi kače zapeljeval in bi bila to sveto ime z zaupanjem izrekla, gotovo bi bil satan precej zbežal. Toda Eva ga ni poznala, zato je bila od satana premagana. Hvala Bogu! mi pa to sveto, sladko, mogočno in ljubeznjivo ime poznamo, zato ga pa tudi častimo in ga vselej z velikim spoštovanjem izgovarjajmo in s priserčno pobožnostjo! O blagor nam ubogim grešnikom, da imamo zraven imena Jezusovega tudi presladko ime Marije, iz ktereга milosti zajemljemo, kedar in kolikor hočemo!

Sklep.

Ko je bil sv. Tomaž Akvinski še majhno dete, zapazi nekega dne njegova varuška, da ima v rokah mali košček papirja, ki ga terdno derži v svoji pesti. Varuška mu hoče odpreti pest, pa dete ne pusti in se začne milo jokati. Ko ga k domu nese, ni odperl ne za trenotek svoje rokice. Njegova mati, radovedna, kaj da derži mali Tomaž tako skerbno v roci, mu odpre pest po sili in najde na papirčku zapisane te dve besedi: „Češčen Marija!“ Dete se joče in mati ga ni mogla poprej utolažiti, dokler mu ni dala papirčka nazaj. Dete se milo nasmeji, nese papirček k ustom in ga pojé. S tem se je Tomaž posvetil presveti devici že ko majhno dete in Marija ga je čudovito varovala do konca njegovega življenja.

O prelepa res mora biti Češčenamarija, da jo že malo dete toliko ljubi in spoštuje! V tej prelepi molitvi Marijo, kakor smo slišali, po vsi pravici „sveto“ imenujemo, in da bi to usmiljeno mater še bolj k usmiljenju nagnili, jo z imenom zakličemo: „Sveta Marija!“ Čuli smo tudi, kaj ime „Marija“ pomenje. Ker je pa Marijno presveto ime olje, kakor uči sv. Bernard, olje, ktero hladi bolečine naših serc, razsvitljuje našo temo in našo slabost podpira; naj bo to presveto in sladko ime vselej s spoštovanjem v naših ustih in s pobožnostjo v naših sercih! Amen.

Kateketične pridige.

I. adventna nedelja.

(Od sodbe.)

„Videli bojo Sinu človekovega . . .“
(Luk. 21, 24.)

Vvod.

Čudne in strašne reči se bojo enkrat godile na nebu in zemlji. Sv. evangelje pripoveduje: „Solnce bo otemnelo, in mesec ne bo dal svoje svitlobe, zvezde bojo padale iz nebes in moči nebeške se bojo gibale; znamenja bojo na solncu in mescu in zvezdah, in na zemlji bode stiska med narodi zavoljo strašnega šumenja morja in valov. In ljudje bojo koperneli od strahu in čakanja tistega, kar ima črez svet priti.“ Te besede nas opominjajo na konec sveta, na tisti dan, ko bode Jezus prišel z veliko oblastjo in častjo sodit žive in mertve. On bode poslal svoje angelje s trobento in velikim glasom in vstali bojo vsi od Adama do poslednjega človeka. Preljubi! to je imenitna, za nektere prevesela, za nektere pa prestrašna resnica. Sv. Jeronim je bil visoko učen in presvet mož, in vendar se je tresel, ko je premišljeval poslednjo sodbo. Pisal je: „Vedno mi po ušesih doni glas angeljske trobente: Vstanite mertvi in pridite k sodbi.“

Da bi tudi mi večkrat mislili na sodbo, ki nas čaka, je tudi volja in želja naše preljube matere sv. kat. cerkve. Zatorej hočem tudi jes danes o sodbi govoriti in sicer o prvi sodbi koj po

* Kateketične pridige so bile že od veliko škofov priporočene. Imamo tudi že več takih pridig, pa naravnost povem, da se mi ne dopadajo. Pervič so preobširne, tako da se še le v štirih ali še le v več letih dokončajo. Drugič niso primerne nedeljskemu ali prazniškemu evangelju. Tako postavim imajo Zollnerjeve kateketične pridige na praznik oznanenja D. Marije pridigo o ustajenji, na veliko noč pa pridigo o poslednji sodbi. Tega poslušavci vendar ne bi pričakujejo; tega se jes ne upam pridigati. Moja misel je ta le: Pridiga naj se lepo poda k sv. evangelju, ki se ljudstvu s pridličnice bere; — potem ni treba, da se kerščanski nauk v cerkvi pri pridigah prednaša kakor v šoli ali v kerščanskih naukih po redu našega katekizma, — tudi ni treba, da se prostemu ljudstvu naš nauk razlaga preobširno; treba je le, da se mu prednaša, kolkolikor mogoče v kratkem času, celi kerščanski nauk, tako da se ne izpusti nobena verska resnica, in drugič treba je le, da se kerščanski nauk prednaša v kratki osnovi, pa v jedernati, spodobni, razumljivi in ognjeni besedi, da poslušavce zbuja, vnema in krepča, to tudi v djanji kazati in spolnovati, kar vera uči in zapoveduje.

V tem smislu so osnovane, spisane in vredjene te moje kateketične pridige.

A. E.

smerti in o drugi sodbi na poslednji dan, in stavim to-le dvojno prašanje:

1. Kaka se bode godila človeku pri sodbi koj po smerti, in

2. Kaka se bode godila človeku pri drugi sodbi na poslednji dan?

Razlaga: Jedro stran 136—141.

Sklep.

Perva adventna nedelja je tudi prva nedelja cerkvenega leta; danes stojimo na pragu novega leta. Koliko telesnih in duhovnih dobrot bomo spet prejeli od predobrega Očeta nebeškega. Ali bi ne bilo strašno gerdo in nevhaležno, ako bi tudi v novem cerkvenem letu njegove neštivilne dobrote pozabili, narobe obračali in nebeškega dobrotnika še žalili?! Ako nas pa dobrote ne ganejo, naj nas prestraši to, kar smo danes slišali in premišljevali o dvojni sodbi naši. Sv. Avgustin itd. tam str. 141.

II. adventna nedelja.

(Bog je Odrešenika poslal.)

„Si ti, kateri ima priti, ali drugega naj čakamo?“
(Mat. 11, 2.)

Vvod.

Sv. Janez Kerstnik je vsem oznanoval, naj delajo ojstro pokoro in donašajo vreden sad pokore. Tudi kralju Herodu je v med-očje rekel: Ni ti pripuščeno, tvojega brata žene pri sebi za ženo imeti. Za te posvarljive besede je vergel kralj Janeza v neko ječo na meji Galilejski. V tej ječi so ga njegovi učenci obiskovali in mu tudi pripovedovali, kako Jezus po sveti deželi potuje, uči in čudeže dela. Zdaj prideta k njemu v ječo dva učenca, ki nista še nič o Jezusu slišala in ga nista še poznala. Da bi tudi ta dva z Jezusom seznanil, pošlje nju k Jezusu, naj ga poprašata, ali je on tisti, kterega jim je Bog obljubil, na kterega svet že tako dolgo in težko čaka in kateri ima ravno zdaj priti? Jezus jima pa ni naravnost povedal, da je on obljubljeni Mesija ali Odrešenik, temuč jima je ukazal povedati, kaj sta slišala in videla: „Slepi spregledujejo, hromi hodijo, govori se očiščujejo, gluhi spreslišujejo, mertvi ustajajo in ubogim se evanglje oznanuje.“

Sv. adventni čas nas spominja, da je Jezus se rodil in prišel na svet, nas odrešit in zveličat; tudi danešnje sv. evanglje nas

spominja na našega Odrešenika; torej hočem tudi jes danes o Odrešeniku govoriti in pravim:

1. Imamo odrešenika in
 2. ta odrešenik je Jezus Kristus.
- Razlaga: Jedro str. 71—77.

Sklep.

Advent je latinska beseda in pomenja toliko, kar po našem „prihod,“ — adventni čas je torej čas, ki nas spominja na prihod Jezusov. Spominja nas na prvi prihod, ko je Jezus prišel na svet! da nas uči, nam sv. zakramente in sv. mešo postavi, za nas terpi in umerje in tako reši greha in večnega pogubljenja. Ali si ne bomo prizadevali, ta sv. adventni čas prav obračati, da Jezus ni za zas zastonj na svet prišel, terpel in umerl. Koliko adventnih časov smo že preživeli; morebiti je letošnji poslednji. Poslušajmo radi Jezusov nauk, držimo se ga terdno, prejemljimo vredno sv. zakramente, spolnujmo zvesto svoje dolžnosti, varujmo se greha: po tem nam spomin na drugi prihod, spomin na smert in sodbo našo ne bo strašen temveč vesel in sladek; podal nam bo Jezus plačilo zvestega delavca in nas peljal v veselje Gospodovo! Amen.

Družba sv. Mohora.

Po sklepu družbinega odbora so družbenikom letos namenjene te-le knjige:

1. „Slovenski Goffine“ III. snopič razlaga po uredbi č. g. L. Ferčnika, dekana v Žabnicah, sv. meše, berila in evangelja od prve do poslednje nedelje po binškoštih z dotičnimi premissljevanji in nauki — v obsegu 12 pol.

2. „Občna zgodovina“ VII. snopič nadaljuje dogodbe srednjega veka na Angleškem in pripoveduje, kaj se je ob istem času dogodilo v Italiji, v Španiji, v Bizantinskem cesarstvu, v Arabiji in v Škandinaviji na Danskem, Norveškem in Švedskem. Spisal g. Josip Staré, profesor više realke v Zagrebu — v obsegu 10 pol.

3. „Škodljive domače živali“ v podobah. Družbenikom slavnoznani spisatelj g. profesor Franc Erjavec v Gorici, opisuje v osem razdelkih domače živali, ki škodujejo. I. Človeku in njega zdravju. II. Našim domačim živalim. III. Po hišah in shrambah. IV. Sadnemu drevju. V. Zelenjavi. VI. Polju in senožeti. VII. Vinogradu in VIII. Gozdu. Namen tej knjigi je, tudi manje izobraženega gospodarja seznaniti s škodljivimi domačimi živalmi tako, da iz opisa lahko izpozna škodljivca in da v knjigi najde vse kar

bi ga o tem škodljivcu utegnulo zanimati, kako n. pr. se plodi in kako ga mogoče zatreti itd. Knjiga bode obsegala kacic 8 pol in blizo 70 podob bode opis razjasnovalo.

4. „Slovenske Večernice,“ 35. zvezek obsega 7 pol in donša: „Životopis dr. Janeza Bleiweisa s podobo, zanimivo Jurčičevo povest: „Ponarejeni bankovci“, razun pesem in krajših raznovertstnih spisov: „Kratek pregled avstrijske zgodovine;“ „Besedo o zemljiščinih knjigah“; zbirko narodnih pripovedek in „Torbico podukov mladim gospodarjem, ki pričnó kmetovati.“

5. „Koledar za leto 1881“ z raznoterim berilom za poduk in kratek čas; in

6. „Cerkvena Pesmarica“, katero prireduje odbor društva sv. Cecilije v Ljubljani. Obsegala bode kratek poduk o notah in zbirko najboljših cerkvenih pesem, kakor jih poje priprosti narod pri božji službi, in druge, ki so jih zložili razni skladatelji z notami za en in dva glasova. Razdeljene so v pesmi za razne čase cerkvenega leta, v pesmi Matere božje in lavretanske litanije, v pesmi od angeljev in svetnikov božjih, v razne pesmi, n. pr. Te Deum in responsorije. Pesmam sledijo molitve pri sv. meši, za spoved in sveto Obhajilo, za razne pobožnosti, za poldansko božjo službo, litanije itd. Po dogovoru bode zelo bogato in obširno gradivo uredjeno tako, da ne bo treba, Pesmarico razdeliti v dva posamezna snopiča, ampak ena cela knjiga bode na blizo 25 tiskanih polah v obliki priročnih molitvenih bukev obsegala pesmi in molitve in pevcem in nepevcem lahko služila tudi za molitveno knjigo. Knjige se tiskajo v 25—26.000 iztisih. Slovenci! to je načert, po katerem si bode družba prizadevala letos izverševati prevažno in blago nalogo Bogu v čast, Vam v korist. Družbin razvitek in napredek je ob enem Vaš napredek, Vaš dobiček, Vaša čast. Oglasite se tedaj tudi letos ob pravem času in prav obilno, da število udov nikjer ne bode zaostalo, ampak povsodi veselo naraščalo. Častite gg. poverjenike pa uljudno prosimo, naj se pri oglaševanju in zapisovanju udov blagovoljno ravnajo po navodu, ki je v „Koledarju“ stran 144 zaznamovan. Dostavimo le še to, da bode tiskarna udom, kateri želijo „Pesmarico“ vezano v roke dobiti, ravno tako ustregla, kakor se je to zgodilo gledé „Nebeške hrane“ in „Šmarnic.“ Veznina je določena po najnižji ceni in sicer za iztis vezan v pert na 40 kr., v usnje na 60 kr., v usnje z zlatim obrezkom na 80 kr.

Gledé molitvenih ali pobožnih knjig sploh in gledé „Pesmarice“ je nek velecenjeni družbeni poverjenec odboru priporočal ta-le nasvet v prevdarek: „Ali ne bi bilo udom mogoče, da se pri vpisovanju naročijo na več iztiskov samo te knjige in da bi se jej postavilo primerno nizka cena, n. pr. mehko vezanej 15 do 20 kr., terdo vezanej

okoli 30 kr. itd.“ Ne da se tajiti, da ima ta predlog prav blagi namen pripomagati, da si „Pesmarico“ in sploh molitveno knjigo ložej priskerbijo tudi neudi, zlasti otroci, ki nimajo goldinarja da bi se vpisali v družbo; od druge strani pa bi vendar dejanska izpeljava te misli vse preveč sitnosti in novega truda naložila gosp. zapisovalcem in poverjenikom in že tako pretežavno redno razpošiljatev družbinih knjig zelo-zelo motila in zaverala. Odbor je tedaj po resnem prevdarku prišel do tega sklepa, naj se gledé vpisovanja tudi v prihodnje nič ne spremeni, ampak se ravna po družbinih pravilih, ki jih je 20 letna skušnja kot povsem praktična in dobra poterdila. Kdor pa je volje, več iztisov ene ali druge družbine knjige za šolska darila si priskerbeti, ali jih kakemu dobremu zavodu n. pr. farni knjižnici, šoli itd. podariti, naj se v posebnem listu oberne do odbora, kateri bode primerno število takih knjig ali zastonj ali vsaj po prav znižani ceni enakim zavodom rad prepuščal.

V spodbujajo pisateljev in v podporo domačega slovstva se bodo tudi letos delila družbina darila tako le:

a) Sto in štirideset gold. za štiri krajše izvirne po-vesti, vsaki po 25 gold., v obsegu vsaj $\frac{1}{2}$ tiskane pole.

b) Sto in štirideset gold. za štiri podučne spise raznega zapopadka, vsakemu po 35 gold., v obsegu $\frac{1}{2}$ tiskane pole.

Najbolje utrezajo družbinemu namenu: razprave o narodnem gospodarstvu, poduki iz pravoslovja, naravoslovja in zdravilstva, čertice iz cerkvene ali posvetne zgodovine, potopisi, životopisi slavnih mož itd. Zlasti pesmi, izbrane zastavice, vganjke, smešnice in sploh spisi pošteno šaljivi bodo jako dobro ustregli.

Pisatelje pa, kateri za družbo pišejo, prosimo, naj ne zabijo, da njihovih spisov ne bere le peščica bralcev, temveč več nego 25.000 udov jih prebira; izmed bralcev pripada ogromna večina priprostemu ljudstvu, zato spisi nikdar naj ne bojo previsoki ali preučeno osnovani in sestavljeni. Ložej so priprostemu človeku umljivi, bolje ga bodo podučili in mu blažili um in serce.

Rokopisi naj se družbinemu tajniku pošljejo do 1. majnika 1880 brez podpisanega imena, katero naj se priloži v zapečatenem listu. — Prisojena darila bodo izplačana na god sv. Mohora dne 12. julija 1880.

Duhovniške zadeve.

Kerška škofija. Pripravlja in podpisuje se obširna peticija, ktera se bo po kakem državnem poslancu vložila pri državnem zboru. V tej peticiji vsi duhovniki Kerške škofije prosijo, naj bi se borna in sedanjim potrebam ne primerna plača zvišala in zboljšala. Dokaj dobro bi bilo, da bi vseh škofij duhovniki take peticije napravili in vložili. Liberalci so vsem stanom plače zvišali na duhovnike pa pozabili; zakaj bi se katoljski konservatilci duhovnikov ne spomnili in usmilili?! —

Spremembe ni nobene, le to morebiti nektere zanimiva, da je preč. gosp. O. Sigismund Gradišek zavolj slabih oči od svoje bogoslovske profesure odstopil in njegovo mesto preč. gosp. O. dr. Adalbert Viehauser prevzel.

Lavantinska škofija. Č. g. Vodušek Andrej je prezentiran za faro sv. Andreja v Leskovcu. — Č. g. Korošak Jak. je postal provizor pri sv. Duhu v Ločah. Č. g. Pečnik Jak. je prestavljen za kaplana v Remšnik. — Umerla sta čč. gg. Trafela Štefan, penzionirani župnik Selniški 73 let in Virk Jož. župnik v Ločah 70 let. Slavnoznan pesnik in govornik Jožef Virk je umrl 4. januarja, pa je še 28. decembra, torej le 7 dni prej, „Slov. Gospodarju“, izverstnemu časniku v Mariboru, poslal naročnino za sebe in nektere kmete, napisal je na nakaznici tudi sledečo čestitko za novo leto „Slov. Gospodarju“:

Po vsem sveti — v novem leti
Naj te krasi, — kratkočasi
Slave in ljubezni žar!
Srečno živi, — nevmorljivi
Moj slovenski Gospodar!
Ves Tvoj

Jožef Virk m. p.
Ločki.

Ljubljanska škofija. V Gotenici na Kočevskem je dosedanji namestnik g. Jaklič Jur. postal župnik; v Doberničah g. Karlin Janez; v Tujnicah g. Šafar Janez; v Banjaloki g. Mandele Anton; v Dobravi dekanije Radoliške g. Aljaž Jakob. G. Pogачnik Janez, doslej na Mirni, pride za duh. pomočnika v Pre-serje; g. Samide Jožef duhovni pomočnik v Lašičah, je postal vojaški kaplan drugega reda v brambovstvu; v pokoj gresta g. Zupančič Janez, in g. Prokelj Janez, dosedaj župnik pri sv. Lorencu na Temenici; umerli so čč. gg. Svetlin Anton, Kmetič Mih. in Mervič Blaž. R. I. P.!